

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ VEIKSMŲ DALYVAUJANT VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMO IR TRANSPORTAVIMO PASLAUGOMS PIRKTI ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS

2016 m. gruodžio 7 d. Nr. 2S-16 (2016)

Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2016 m. gruodžio 7 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl ūkio subjektų veiksmų dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo paslaugoms pirkti atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė :

(2) Tyrimas dėl ūkio subjektų veiksmų dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo paslaugoms pirkti atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams (toliau – Tyrimas) pradėtas Konkurencijos tarybos iniciatyva 2015 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1S-129/2015¹.

(3) Tyrimas buvo atliekamas įtariant, kad UAB „Ecoservice“ (kodas 123044722, registracijos adresas Gariūnų g. 71, Vilnius), UAB „Ekonovus“ (kodas 141686027, registracijos adresas Liepkalnio g. 172, Vilnius) ir uždaroji akcinė bendrovė „Marijampolės švara“ (kodas 151005737, Vasaros g. 16, Marijampolė; toliau – UAB „Marijampolės švara“), uždaroji akcinė bendrovė „Ekoaplinka“ (kodas 300098830, registracijos adresas Šiaurės g. 56, Vilkaviškis; toliau – UAB „Ekoaplinka“) ir uždaroji akcinė bendrovė „TELŠIŲ KELIAI“ (kodas 180200843, registracijos adresas Mažeikių g. 18, Telšiai; toliau – UAB „Telšių keliai“) tiesiogiai ar dalyvaujamos LIETUVOS KOMUNALININKŲ IR ATLIEKŲ TVARKYTOJŲ ASOCIACIJOS (kodas 123834556, registracijos adresas Šeimyniškių g. 23-201, Vilnius; toliau – Atliekų tvarkytojų asociacija) veikloje galimai derino perkančiosios organizacijos UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centro (toliau – UAB MAATC) organizuotame viešajame pirkime dėl mišrių komunalinių atliekų surinkimo Marijampolės regiono teritorijoje ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų pirkime (toliau – Pirkimas) ar kituose viešuosiuose pirkimuose teikiamus pasiūlymus, įskaitant pasiūlymų kainas, tuo pažeisdamos Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus.

(4) Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai 2015 m. gruodžio 16 d. atliko patikrinimus UAB „Marijampolės švara“, UAB „Ecoservice“, UAB „Ekonovus“, UAB „Ekoaplinka“ bei UAB „Telšių keliai“ patalpose².

(5) Tyrimas pratęstas Konkurencijos tarybos 2016 m. gegužės 10 d. nutarimu Nr. 1S-60/2016 ir 2016 m. rugpjūčio 9 d. nutarimu Nr. 1S-90 (2016)³.

(6) Tyrimo metu siekiant gauti jam reikšmingos informacijos, Konkurencijos taryba kreipėsi į pažeidimu įtariamus ūkio subjektus ir kitus subjektus, turėjusius su tyrimu susijusios informacijos, gavo paaiškinimus iš pažeidimu įtariamų ūkio subjektų atstovų.

¹ Bylos 2 tomas, 1 – 3 lapai.

² Vilniaus apygardos administracinio teismo 2015 m. gruodžio 14 d. nutartis (bylos 2 tomas, 37 – 38 lapai).

³ Bylos 2 tomas, 39 – 40 lapai.

(7) Tyrimo metu nustatytos aplinkybės ir padarytos išvados buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Draudžiamų susitarimų tyrimo skyriaus 2016 m. rugsėjo 15 d. pranešime apie atliktą tyrimą Nr. 5S-15 (2016) (toliau – Pranešimas apie atliktą tyrimą)⁴.

(8) Remiantis Konkurencijos įstatymo 29 straipsnio 1 ir 2 dalimis UAB „Ekoaplinka“, UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ buvo sudaryta galimybė pateikti paaiškinimus dėl Tyrimo išvadų bei susipažinti su Tyrimo medžiaga, t. y. suteikta Tyrimo medžiagos skenuota kopija.

(9) UAB „Marijampolės švara“ paaiškinimai dėl Tyrimo išvadų gauti 2016 m. spalio 19 d. ir papildomi paaiškinimai – 2016 m. spalio 28 d.⁵, UAB „Ekoaplinka“ ir UAB „Ecoservice“ – 2016 m. spalio 20 d.⁶

(10) UAB „Ekoaplinka“, UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ taip pat buvo sudaryta galimybė duoti paaiškinimus 2016 m. lapkričio 21 d. vykusiame Konkurencijos tarybos posėdyje⁷.

1. Faktinės aplinkybės, susijusios su UAB MAATC viešuoju pirkimu

1.1. UAB MAATC organizuotas viešasis pirkimas

(11) 2015 m. birželio 29 d. UAB MAATC Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbė Pirkimą mišrių komunalinių atliekų surinkimo Marijampolės regiono teritorijoje ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugoms⁸.

(12) Pirkimo sutarties sudarymo ir komercinių pasiūlymų vertinimo kriterijus buvo mažiausia kaina⁹. Pagal Pirkimo dokumentus, t. y. 1 priedą, pastoviosios komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo į apdorojimo įrenginius išlaidos per metus turėjo sudaryti 70 proc. bendros komercinio pasiūlymo kainos, o kintamoji išlaidų dalis, kai numatomas preliminarus vieno konteinerio ištuštinimų kiekis per metus yra 1 262 333 kartai, – 30 proc. bendros komercinio pasiūlymo kainos. Maksimali galima komercinio pasiūlymo kaina per metus turėjo būti ne didesnė kaip 1 900 000 Eur (be PVM)¹⁰. Be to, kaina turėjo būti pateikiama eurai, dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu, t. y. už vieną konteinerio ištuštinimą turėjo būti nurodyta centų tikslumu¹¹.

(13) Pagal Pirkimo dokumentų 13 punktą ir 5 priedą perkamų paslaugų teikimo sutarties galiojimo laikotarpis – penkeri metai nuo sutarties įsigaliojimo dienos, su galimybe pratęsti sutartį vieneriems metams¹².

(14) Galutinė komercinių pasiūlymų pateikimo diena Pirkime buvo 2015 m. rugsėjo 29 d.¹³

(15) Pirkime komercinius pasiūlymus pateikė:

- (a) UAB „Marijampolės švara“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Ekonovus“ konsorciumas, kurių bendrą pasiūlymą pasirašė tuo metu UAB „Marijampolės švara“ generaliniu direktoriumi buvęs Z. M.¹⁴ (toliau – ir UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ bendras komercinis pasiūlymas)¹⁵;

⁴ Bylos 25 tomas, 1 – 51 lapai, bylos 27 tomas, 3 – 54 lapai, bylos 29 tomas, 3 – 54 lapai, bylos 32 tomas, 3 – 54 lapai.

⁵ 2016 m. spalio 19 d. UAB „Marijampolės švara“ raštas Nr. 847 „Dėl tyrimo išvadų“ (bylos 28 tomas, 19 – 23 lapai) ir 2016 m. spalio 28 d. UAB „Marijampolės švara“ raštas „Dėl pirminio paaiškinimo patikslinimo“ (bylos 28 tomas, 24 – 32 lapai).

⁶ 2016 m. spalio 19 d. UAB „Ekoaplinka“ raštas „Dėl tyrimo išvadų“ (bylos 30 tomas, 8 – 11 lapai); 2016 m. spalio 19 d. UAB „Ecoservice“ „Paaiškinimai dėl tyrimo išvadų“ (bylos 32 tomas, 55 – 107 lapai, bylos 31 tomas, 9 – 22 lapai).

⁷ 2016 m. lapkričio 25 d. Konkurencijos tarybos bylų nagrinėjimo posėdžio protokolas Nr. 4S-33 (2016) (bylos 33 tomas, 1 – 12 lapai).

⁸ Bylos 3 tomas, 101 – 109 lapai.

⁹ Bylos 3 tomas, 105 – 106 lapai.

¹⁰ Bylos 5 tomas, 21 lapas.

¹¹ Bylos 5 tomas, 13 lapas.

¹² Bylos 5 tomas, 7, 103 lapai.

¹³ Bylos 20 tomas, 5 lapas.

¹⁴ Nutarime visų atitinkamų įmonių darbuotojų pareigos įvardijamos tokios, kokios buvo pažeidimo vertinimui aktualiu laikotarpiu, nepriklausomai nuo to, kad vėliau ar nutarimo priėmimo metu jos pasikeitė.

¹⁵ Bylos 1 tomas, 1 – 2a lapai

- (b) UAB „Ekoaplinka“ ir UAB „Telšių keliai“ konsorciumas, kurių bendrą komercinį pasiūlymą pasirašė UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius A. L. (toliau – ir UAB „Ekoaplinka“ komercinis pasiūlymas)¹⁶;
- (c) UAB „VSA Vilnius“¹⁷.

(16) 2015 m. gruodžio 29 d. UAB MAATC sprendimu dėl pasiūlymų eilės nustatymo ir laimėtojo paskelbimo pirmąją vietą pasiūlymų eilėje užėmė mažiausios kainos UAB „Ekoaplinka“ komercinis pasiūlymas, antrąją – UAB „VSA Vilnius“ pasiūlymas, trečiąją – UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ bendras komercinis pasiūlymas¹⁸.

(17) Vis dėlto 2016 m. birželio 16 d. Lietuvos apeliacinis teismas nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-762-381/2016 pripažino UAB MAATC Pirkimo dokumentų 28 punktą neteisėtu ir įpareigojo nutraukti Pirkimo procedūras¹⁹.

1.2. UAB MAATC organizuotame viešajame pirkime dalyvavę ūkio subjektai ir jų veikla

(18) UAB „Ekoaplinka“ užsiėmė atliekų tvarkymo veikla, o iki 2015 m. balandžio mėn. įmonė teikė sąvartynų bei atliekų priėmimo aikštelių eksploatavimo paslaugas. Šiuo metu ūkinės veiklos nevykdo²⁰.

(19) Nuo 2014 m. spalio mėn. 1 d. UAB „Ekoaplinka“ direktoriumi buvo A. L.²¹. 2014 m. pabaigoje – 2015 m. pradžioje UAB „Ekoaplinka“ pavojingų atliekų specialistu buvo A. D.²².

(20) 2015 m. sausio 1 d. – 2015 m. gruodžio 31 d. finansiniu laikotarpiu UAB „Ekoaplinka“ bendrosios pajamos buvo 162 877,00 Eur²³.

(21) UAB „Ecoservice“ teikia komunalinių atliekų tvarkymo, statybinių atliekų išvežimo, biotualetų, antrinių žaliavų tvarkymo, nuotekų išvežimo, didžiųjų atliekų išvežimo paslaugas²⁴.

(22) UAB „Ecoservice“ dukterinės įmonės yra UAB „Komunalinių įmonių kombinatas“ (kodas 181212948, Vytauto g. 19, Trakai), UAB „Ecoservice Klaipėda“ (kodas 140026178, Taikos g. 13, Neringa; toliau – UAB „Specialus autotransportas“)²⁵, UAB „Ecoservice projektai“²⁶, (kodas 144128180, Pramonės g. 8, Šiauliai; toliau – AB „Specializuotas transportas“)²⁷.

(23) Nuo 2014 m. birželio 10 d. UAB „Ecoservice“ generaliniu direktoriumi buvo A. M.²⁸. Nuo 2007 m. UAB „Ecoservice“ vykdomąją direktore buvo D. S.²⁹. UAB „Ecoservice“ ekonomistu buvo D. L., teisininke – R. J.³⁰.

(24) 2015 m. sausio 1 d. – 2015 m. gruodžio 31 d. finansiniu laikotarpiu UAB „Ecoservice“ bendrosios pajamos buvo 19 608 286 Eur.

(25) UAB „Marijampolės švara“ veikia įvairių rūšių atliekų, antrinių žaliavų ir aplinkos tvarkymo srityse³¹.

¹⁶ Bylos 1 tomas, 1 – 4a lapai.

¹⁷ Bylos 1 tomas, 5-6a lapai.

¹⁸ Bylos 1 tomas, 1 – 6a lapai.

¹⁹ 2016 m. birželio 16 d. Lietuvos apeliacinio teismo nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-762-381/2016.

²⁰ 2015 m. gruodžio 16 d. A. L. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 4 klausimą (bylos 12 tomas, 12 lapas), UAB „Ekoaplinka“ interneto svetainės duomenys (bylos 12 tomas, 57 lapas).

²¹ 2014 m. rugsėjo 29 d. UAB „Ekoaplinka“ akcininko sprendimas (bylos 12 tomas, 110 lapas).

²² 2015 m. vasario 25 d. A. L. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 9 klausimą (bylos 12 tomas, 64 lapas).

²³ 2016 m. gegužės 2 d. UAB „Ekoaplinka“ raštas „Dėl informacijos pateikimo“ Nr. 16/05-01 (bylos 12 tomas, 92 lapas).

²⁴ Bylos 8 tomas, 133 – 135 lapai.

²⁵ Juridinių asmenų registro duomenimis iki 2016 m. rugsėjo mėn. pavadinimo keitimo, UAB „Ecoservice Klaipėda“ pavadinimas buvo uždaroji akcinė bendrovė „SPECIALUS AUTOTRANSPORTAS“. Nutarime šį įmonę bus vadinama nagrinėjamu laikotarpiu buvusiu pavadinimu – UAB „Specialus autotransportas“.

²⁶ Juridinių asmenų registro duomenimis iki 2016 m. lapkričio mėn. pavadinimo keitimo, UAB „Ecoservice projektai“ pavadinimas buvo akcinė bendrovė „Specializuotas transportas“. Nutarime šį įmonę bus vadinama nagrinėjamu laikotarpiu buvusiu pavadinimu – AB „Specializuotas transportas“.

²⁷ Bylos 8 tomas, 131 – 132 lapai.

²⁸ UAB „Ecoservice“ valdybos sprendimas (bylos 10 tomas, 71 – 72 lapai).

²⁹ 2015 m. gruodžio 17 d. D. S. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 2 klausimą (bylos 8 tomas, 121 lapas).

³⁰ Bylos 9 tomas, 28 – 33 lapai, bylos 8 tomas, 33 – 38 lapai.

³¹ Bylos 6 tomas. 3 – 5 lapai.

(26) Bent nuo 2012 m. balandžio 10 d. iki 2016 m. sausio 31 d. UAB „Marijampolės švara“ generaliniu direktoriumi buvo bei, kaip nurodyta, UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ bendrą komercinį pasiūlymą pasirašė, Z. M.³². Nuo 2016 m. vasario 1 d. įmonės generaliniu direktoriumi paskirtas K. J.³³.

(27) Pastebėtina, kad nuo 2007 m. rugsėjo mėn. iki 2016 m. sausio mėn. UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotoju buvo A. D.³⁴, o „[p]orą metų. Nuo 2012 m. vasario maždaug“ UAB „Marijampolės švara“ vyresniuoju vadybininku dirbo A. L., kuris Tyrimo metu buvo UAB „Ekoaplinka“ direktoriumi (nutarimo (19) pastraipa)³⁵.

(28) 2015 m. sausio 1 d. – 2015 m. gruodžio 31 d. finansiniu laikotarpiu UAB „Marijampolės švara“ bendrosios pajamos buvo 2 724 823,24 Eur.

(29) Konkurencijos taryba Tyrimo metu nenustatė pakankamai faktinių aplinkybių, pagrindžiančių UAB „Ekonovus“, UAB „Telšių keliai“ ir Atliekų tvarkytojų asociacijos veiksmus vykdant Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio pažeidimą, todėl šios įmonės detalčiau neaprašomos.

1.3. Ūkio subjektų atstovų tarpusavio ryšiai ir veiksmai iki komercinių pasiūlymų UAB MAATC organizuotame viešajame pirkime pateikimo

(30) A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, dėl Pirkimo dalyvių nurodė, kad nežinojo „kas dalyvaus, įtariau, kad dalyvaus UAB „Marijampolės švara“. Žinojau, kas teikė paslaugas iki konkurso <...>. Neįsivaizdavau, ar dalyvaus, ar ne UAB „Ecoservice“ ar UAB „Ekonovus“, kad UAB „Marijampolės švara“ dalyvaus tai man buvo logiška, jie laimėjo praeitą konkursą, o dėl kitų nežinojau.“³⁶

(31) Vis dėlto dar 2016 m. rugsėjo 11 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, gavo informaciją, patvirtinančią UAB „Marijampolės švara“ dalyvavimą Pirkime, t. y. UAB „Marijampolės švara“ personalo vadovė elektroniniu laišku persiuntė jam UAB „Marijampolės švara“ prašymą – anketą sutartinių prievolių įvykdymo laidavimo sutarčiai sudaryti, kurioje nurodyta, kad UAB „Marijampolės švara“ gavo laidavimo draudimo užtikrinimą būtent šiam Pirkimui³⁷.

(32) A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, nurodė, kad, nors UAB „Marijampolės švara“ „iki šiol teikė atliekų vežimo paslaugas apskrityje. Kai rengiau dokumentus, negalvojau apie juos kaip konkurentus, <...> tokiu metu tiesiog ieškojau konsultacijai žmogaus, bičiulio, kuris nusimanytų toje srityje. Daugiau konsultavausi pirkimo, rengimo klausimais, na labai įvairūs klausimai. Pvz.: Pirkimo reikalavimuose numatyta, kad reikia ISO standarto, ieškai ar mūsiškis tinka, ar ne ir pan. Taip pat dėl technikos, čipsavimo technikos <...>“³⁸.

(33) Be to, patvirtino ir tai, kad seniai pažinojo kitų Pirkime dalyvavusių įmonių darbuotojus ir bendravo su jais Pirkimo klausimais: Z. M., UAB „Marijampolės švara“ generalinis direktorius, buvo „seniai pažįstamas, dirbom kartu“³⁹; su A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotoju, „konsultavausi dėl dokumento parengimo. Mes su juo seni draugai. <...> „Bendravau. Prašiau informacijos, prašiau padėti dėl technikos ir pan. <...>, dėl technikos, kuri reikalinga konkurso sąlygoms įvykdyti. Mes norėjome tokią techniką nuomotis. <...>“⁴⁰; su D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomąja direktore, „bendraudavome tiek el. paštu, tiek susitikimus.

³² 2016 m. vasario 19 d. K. J. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 1 ir 34 klausimus (bylos 6 tomas, 10, 17 lapai, bylos 7 tomas, 50, 77 lapas).

³³ 2016 m. vasario 19 d. K. J. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 1 klausimą (bylos 6 tomas, 10 lapas).

³⁴ 2016 m. vasario 25 d. A. D. paaiškinimų protokolai, atsakymai į 1 ir 2 klausimus (bylos 6 tomas, 29 lapas).

³⁵ 2016 m. vasario 25 d. A. L. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 2 klausimą (bylos 12 tomas, 62 lapas).

³⁶ 2016 m. vasario 25 d. A. L. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 30 a klausimą (bylos 12 tomas, 69 – 70 lapai).

³⁷ 2016 m. rugsėjo 11 d. iš V. V., UAB „Marijampolės švara“ personalo vadovės, elektroninio pašto <...>@alga.lt į A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninį paštą <...>@ekoaplinka.org išsiųstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 1 – 4 lapai).

³⁸ 2016 m. vasario 25 d. A. L. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 13 f klausimą (bylos 12 tomas, 66 lapas).

³⁹ 2016 m. vasario 25 d. A. L. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 13 b klausimą (bylos 12 tomas, 66 lapas).

⁴⁰ 2016 m. vasario 25 d. A. L. paaiškinimų protokolai, atsakymai atitinkamai į 13 e ir 26 klausimus (bylos 12 tomas, 66, 68 – 69 lapai).

*Bendravimas vyko prieš parengiant dokumentus tam, kad surinktume viską, kas reikalinga pateikti konkursui. Tai bendravimas vyko rudens pradžioje. D. pažįstu senai, susitinkame <...>*⁴¹.

(34) A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotojas, taip pat nurodė, kad *„[p]rieš pirkimą visi žinojo, kas dalyvaus viešojo pirkimo metu (mes tai sužinojome iš MAATC‘o, kas dalyvaus), nors teoriškai kiti negali žinoti, kas pirkime dalyvauja.“*⁴² Be to, patvirtino ir tai, kad *„[d]ėl automobilio (šiukšlių vežimo) bendravau su A. <...> A. jau seniai pažįstu (gal nuo 2000 m.), seniai esame pažįstami, man atrodo, sudėliojau formą dėl tų mašinų ir jam daviau“*⁴³.

(35) D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, taip pat nurodė bendravusi su minėtais asmenimis Pirkimo klausimais, t. y. *„[j]ei Ekoaplinka kreipėsi į mus neturėdami patirties, kodėl man jiems nepadėti, jei matau, kad galime uždirbti. Aš jo nelaikiau kažkokiu konkurentu, kad negalėtume keistis informacija, bendrauti.“*⁴⁴

(36) Konkurencijos taryba nustatė, kad A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, kompiuterio aplanke „siuksles“ buvo tie patys dokumentai kaip ir A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotojo, kompiuterio aplanke „*Marijampole siuksles 2015*“ esantys dokumentai, sutapo detalesnių vidinių aplankų pavadinimai, dokumentų paskirstymas aplankuose⁴⁵. Šie dokumentai į UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus A. L. kompiuterį turėjo būti perrašyti bent iki 2015 m. rugsėjo 28 d., t. y. iki komercinių pasiūlymų Pirkime pateikimo dienos (nutarimo (14) pastraipa)⁴⁶. Be to, A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, kompiuterio aplanke „siuksles“ esantys dokumentai, pavyzdžiui, nuskenuota UAB „Marijampolės švara“, UAB „Ecoservice“ bei UAB „Ekonovus“ jungtinės veiklos sutartis⁴⁷, pastarųjų įmonių tiekėjo deklaracijos⁴⁸, parodė, kad UAB „Marijampolės švara“ turimi UAB „Ekonovus“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ Pirkimui rengti ir su juo susiję dokumentai buvo perduoti UAB „Ekoaplinka“.

1.3.1. Komercinių pasiūlymų Pirkimui parengimas ir pateikimas

(37) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „Ecoservice“ parengė UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projektą Pirkimui.

(38) D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, patvirtino, kad parengė UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projektą pagal Pirkimo dokumentus ir nusiuntė jį UAB „Ekoaplinka“: *„<...> siunčiau. Parodytas kainos skaičiavimo Pirkimui lenteles⁴⁹ užpildžiau aš. <...>“*⁵⁰ Taip pat nurodė: *„UAB „Marijampolės švara“ vadovas arba pavaduotojas paprašė manęs nusiųsti lentelę Pirkimo kainos skaičiavimo ir aš ją nusiunčiau su užpildyta kaina. Kada siunčiau neatsimenu, bet greičiausiai prieš konkursą, tai yra prieš pateikiant dokumentus viešajame pirkime.“*⁵¹

(39) 2015 m. rugsėjo 28 d. D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, elektroniniu laišku tema „*pasiūlymas*“ A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, nusiuntė komercinio pasiūlymo projektą – „*Pasiulymas_42.docx*“⁵².

⁴¹ 2016 m. vasario 25 d. A. L. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 28 ir 32 klausimus (bylos 13 tomas, 40 lapas, bylos 12 tomas 69, 71 lapai).

⁴² 2016 m. vasario 25 d. A. D. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 29 klausimą (bylos 6 tomas, 34 lapas).

⁴³ 2016 m. vasario 25 d. A. D. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 29 klausimą (bylos 6 tomas, 16 lapas).

⁴⁴ 2016 m. kovo 30 d. D. S. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 21 klausimą (bylos 10 tomas, 5 lapas).

⁴⁵ Bylos 6 tomas, 6 lapas, bylos 12 tomas, 56 lapas.

⁴⁶ Kadangi seniausių dokumentų, kurių nebuvo UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus A. L. kompiuterio aplanke „siuksles“, tačiau kurie buvo UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotojo A. D. aplanke „*Marijampole siuksles 2015*“ sukūrimo duomenys rodo sukūrimo datą – 2015 m. rugsėjo 28 d., jie turėjo būti perkelti bent jau iki šios datos (bylos 6 tomas, 6a lapas).

⁴⁷ Dokumentas „*Jungtinės veiklos sutartis*“ (bylos 12 tomas, 41 – 50 lapai, bylos 13 tomas, 29 – 38 lapai).

⁴⁸ Dokumentai: „*2 Tiekėjo deklaracija Ecoservice.pdf*“ (bylos 12 tomas, 51 lapas), „*Marijampolės švaraTiekėjo deklaracija.pdf*“ (bylos 12 tomas, 52 lapas), „*Tiekėjo deklaracija Ekonovus.pdf*“ (bylos 12 tomas, 53 lapas).

⁴⁹ Pirkimo dokumentų 7 priedas UAB „Ekoaplinka“ pateiktame komerciniame pasiūlyme.

⁵⁰ 2016 m. kovo 30 d. D. S. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 19 klausimą (bylos 10 tomas, 5 lapas).

⁵¹ 2016 m. kovo 30 d. D. S. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 14 klausimą (bylos 10 tomas, 4 lapas).

⁵² 2016 m. rugsėjo 28 d. iš elektroninio pašto <...>@gmail.com (D. S. patvirtino, kad ji naudojasi šiuo elektroninio pašto adresu, 2016 m. kovo 30 d. D. S. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 9 klausimą (bylos 10 tomas, 4 lapas) į elektroninį

(40) Jame buvo iš dalies užpildytas Pirkimo dokumentų 1 priedas „*Komercinis pasiūlymas*“, kuriame įrašyti UAB „Ekoaplinka“ rekvizitai, įdėtas UAB „Ekoaplinka“ logotipas, pateikta užpildyta kainos skaičiavimo lentelė, kurioje nurodyta tiek bendra pasiūlymo kaina (su PVM) – 13 899 501,47 Eur, tiek pastovioji išlaidų dalis (be PVM) – 8 041 022,21 Eur, tiek ir kintamoji išlaidų dalis (be PVM) – 3 446 169,09 Eur; bei Pirkimo dokumentų 7 priedas „*Paslaugos kainos pagrindimo apskaičiavimas*“, kuriame nurodyti kainų duomenys: „*Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui*“ – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur, „*Konteinerių identifikavimo sistemos sąnaudų duomenys*“ – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur, „*Netiesioginės paslaugų teikimo sąnaudų*“ – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur⁵³.

(41) Šis D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, nusiųstas pasiūlymas buvo iš esmės identiškas tam komerciniam pasiūlymui, kurį UAB „Ekoaplinka“ pateikė Pirkime, – visiškai sutapo Pirkimo dokumentų 1 ir 7 prieduose pateikti kainų duomenys⁵⁴.

(42) UAB „Ekoaplinka“ Pirkime pateiktame komerciniame pasiūlyme buvo padaryti tik neesminiai pakeitimai, t. y. panaikintas UAB „Ekoaplinka“ logotipas nuo kiekvieno kito nei pirmasis puslapis, į kitą puslapio dalį perkelti įmonės rekvizitai bei užpildytos dalys, kurios buvo paliktos tuščios D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, siųstame komercinio pasiūlymo projekte, t. y. įrašytas kontaktinis telefono numeris bei elektroninis paštas, užpildytas kartu su pasiūlymu pateikiamų dokumentų sąrašas, nurodyta informacija apie laidavimo draudimo raštą⁵⁵.

(43) Be to, UAB „Ekoaplinka“ komercinis pasiūlymas⁵⁶ buvo vizualiai itin panašus, ypač dalys, kurias pasiūlymo projekte užpildė D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė⁵⁷, į UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ bendrą komercinį pasiūlymą⁵⁸.

(44) UAB „Ekoaplinka“ komerciniame pasiūlyme bei UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ bendrame komerciniame pasiūlyme tose pačiose vietose padaryti Pirkimo dokumentų 1 priedo (pasiūlymo formos) pakeitimai: panaikintas brūkšny po tekstu bei žodžiais „(Data)“, „(Sudarymo vieta)“, „(Tiekėjo arba jo įgalioto asmens pareigų pavadinimas)“ ir „(Vardas ir pavardė*)“; kitaip nei pasiūlymo formoje paskutinė pirmo komercinio pasiūlymo puslapio eilutė perkelta į antrąjį puslapį; tarp šios eilutės ir lentelės krašto paliktas tarpas; lentelės antro stulpelio žodžiai „*mato vienetas*“ persikėlę per dvi eilutes; lentelėje lygiavimas centre, nors pasiūlymo formoje buvo prie viršutinio kairiojo krašto; žodžiai „*I vnt.*“ parašyti neparyškintu šriftu, o išlaidų ir visų mokesčių suma – paryškintu, nors pasiūlymo formoje buvo priešingai; paskutinės pasiūlymo formos puslapio pastraipos teksto dydis toks pats, kaip ir virš jos esančios pastraipos, nors pasiūlymo formoje akivaizdžiai mažesnis⁵⁹.

1.3.2. UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo kainos nustatymas

(45) Konkurencijos taryba nustatė, kad D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, parengto ir A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, nusiųsto UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projekto (nutarimo (39)-(40) pastraipos) kaina bei jos detalizavimas pagal Pirkimo dokumentų 1 ir 7 priedus buvo paremtas D. L., UAB „Ecoservice“ ekonomisto, skaičiavimais.

(46) 2015 m. rugsėjo 25 d. D. L., UAB „Ecoservice“ ekonomistas, D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomajai direktorei, elektroniniu laišku tema „*sudariau tokius variantus MAATTC kainos pasiūlymo nuo 0,40 iki 0,44*“, nusiuntė dokumentą „*MAATC_MKA_rinkimo2015_KAINA-0.42€.xls*“ su užpildytomis Pirkimo dokumentų 7 priedo „*Paslaugos kainos pagrindimo apskaičiavimas*“ trejomis

paštą <...>@ekoaplinka.org (šiuo elektroniniu paštu naudojosi UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius A. L., ką patvirtino šio elektroninio pašto parašas (pavyzdžiui, bylos 20 tomas, 33, 63 lapai) (bylos 20 tomas, 57 – 62 lapai, bylos 21 tomas, 20 – 26 lapai).

⁵³ Bylos 20 tomas, 57 – 62 lapai, bylos 21 tomas, 21 – 26 lapai.

⁵⁴ Bylos 12 tomas, 21 – 26 lapai, bylos 13 tomas, 9 – 14 lapai.

⁵⁵ Bylos 20 tomas, 57 – 62 lapai, bylos 21 tomas, 21 – 26 lapai.

⁵⁶ Bylos 12 tomas, 21 – 26 lapai, bylos 13 tomas, 9 – 14 lapai.

⁵⁷ Bylos 20 tomas, 57 – 62 lapai, bylos 21 tomas, 21 – 26 lapai.

⁵⁸ Bylos 3 tomas, 110 – 113 lapai.

⁵⁹ Bylos 5 tomas, 20 – 22 lapai.

lentelėmis: „Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui“, „Konteinerių identifikavimo sistemos sąnaudų duomenys“ ir „Netiesioginės paslaugų teikimo sąnaudos“⁶⁰ (nutarimo (40) pastraipa).

(47) D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, parengė UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projektą⁶¹ tik minimaliai nukrypdoma nuo dokumente „MAATC_MKA_rinkimo2015_KAINA-0.42€.xls“⁶² pateiktų skaičiavimų⁶³. UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projekto trijų lentelių 34 eilučių kainos su atitinkamomis kainomis minėtame projekte sutapo centų tikslumu. Tik dviejose eilutėse kaina už tam tikras paslaugas buvo sumažinta po 6 Eur, t. y. lentelės „Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui“ eilutėje „Konteinerių priežiūros sąnaudos“ UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projekte nurodyta [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur, o „MAATC_MKA_rinkimo2015_KAINA-0.42€.xls“ – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur bei lentelės „Netiesioginės paslaugų teikimo sąnaudos“ eilutėje „Kitos administracinės sąnaudos“ UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projekte – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur, o „MAATC_MKA_rinkimo2015_KAINA-0.42€.xls“ – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur. Kadangi pastovioji pasiūlymo kainos dalis buvo sudaroma sudėjus visų lentelių galutines reikšmes, dėl šių pakeitimų pasikeitė ir suminės lentelių reikšmės. Vis dėlto D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, rengtame UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projekte, suminė reikšmė nuo D. L., UAB „Ecoservice“ ekonomisto, skaičiavimų skyrėsi ne 12 Eur, bet tik 6 Eur.

(48) UAB „Ekoaplinka“ Pirkime pateikto komercinio pasiūlymo kainos pastovioji bei kintamoji dalys neatitiko 70 ir 30 proc. proporcijos galutinėje pasiūlymo kainoje, kaip to buvo reikalaujama Pirkimo sąlygų 1 priede (nutarimo (12) pastraipa). Tai, kad UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo kaina neatitiko šios proporcijos, buvo nurodyta ir jai skirtame 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC rašte Nr. (3.24) VPS-52 „DĖL PASIŪLYMO VERTINIMO“ (toliau – 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštas)⁶⁴. Todėl UAB „Ekoaplinka“ Pirkime pateikto komercinio pasiūlymo lentelės „Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui“ eilutėje „Konteinerių priežiūros sąnaudos“ buvusį 6 Eur neatitikimą nuo D. L., UAB „Ecoservice“ ekonomisto, skaičiavimų buvo bandoma taisyti po Pirkimo vokų atplėšimo.

(49) 2015 m. lapkričio 5 d. iš D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė elektroniniu laišku tema „galutinis paaiškinimas“ A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, nurodė: „Butinai parodykite toki paaiškinimą kolegoms. Gal jiems nepatiks tekstas, tuomete reikės keisti <...>“ ir nusiuntė atsakymo į minėtą 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą projektą⁶⁵. Jame, be kita ko, buvo nurodyta: „<...> tiekėjas, nepraleisdamas nustatyto termino: <...> - paaiškina bei patikslina, jog „Konteinerių priežiūros sąnaudos“ sudaro [KOMERCINĖ PASLAPTIS] (0,10 € * [KOMERCINĖ PASLAPTIS] EUR).“ (nutarimo (47) pastraipa). Tačiau galutiniame atsakyme į minėtą 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą UAB „Ekoaplinka“ nurodė, kad lentelėje „Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui“ įsivėlė aritmetinė klaida ir pakeitė ne eilutės „Konteinerių priežiūros sąnaudos“ reikšmę, kaip buvo D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, rengtame atsakymo projekte, o kitų lentelės „Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui“ eilučių reikšmes⁶⁶.

⁶⁰ 2015 m. rugsėjo 25 d. iš D. L., UAB „Ecoservice“ ekonomisto, elektroninio pašto <...>@ecoservice.lt į D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninį paštą <...>@ecoservice.lt, išsiųstas elektroninis laiškas su priedais (bylos 20 tomas, 114-119 lapai, bylos 21 tomas, 63-68 lapai).

⁶¹ Bylos 20 tomas, 57 – 62 lapai, bylos 21 tomas, 21 – 26 lapai.

⁶² Bylos 20 tomas, 115 – 119 lapai, bylos 21 tomas, 64 – 68 lapai.

⁶³ Aptariamuose dokumentuose nurodoma skirtinga šiukšliavežių talpa, tačiau minėtas skirtumas veiksnių vertinimui esminės įtakos neturi.

⁶⁴ Bylos 20 tomas, 84 lapas.

⁶⁵ 2015 m. lapkričio 5 d. iš D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninio pašto <...>@gmail.com į A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus elektroninį paštą <...>@ekoaplinka.org išsiųstas laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 97 – 102 lapai, bylos 21 tomas, 50 – 55 lapas).

⁶⁶ Buvo pakeistos šių eilučių: „Vidutinis šiukšliavežyje dirbančių asmenų atlyginimas (neatskaičius mokesčių) ir socialinis draudimas“, „Bendros tiesioginės darbo užmokesčio sąlygos“, „Kitos tiesioginės sąnaudos“, reikšmės (bylos 12 tomas, 36 – 40 lapai, bylos 13 tomas, 24 – 28 lapai).

(50) Galutinis UAB „Ekoaplinka“ atsakymas į 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą buvo itin panašus į UAB „Marijampolės švara“ atsakymą į analogišką pastarajai įmonei skirtą UAB MAATC raštą (nutarimo (83) pastraipa).

(51) Konkurencijos taryba nustatė, kad panašaus pobūdžio neatitikimų komercinio pasiūlymo kainos skaičiavimuose buvo ir UAB „Marijampolės švara“ bei UAB „Ecoservice“ bendrame komerciniame pasiūlyme, dėl ko ir šiuo aspektu UAB „Ekoaplinka“ komercinis pasiūlymas bei UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ bendras komercinis pasiūlymas buvo panašūs.

(52) UAB „Ekonovus“ patalpose buvo rasti A. M., UAB „Ecoservice“ generalinio direktoriaus, R. R., UAB „Ekonovus“ generalinio direktoriaus, ir Z. M., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus, pasirašyti iš esmės analogiški du 2015 m. rugsėjo 28 d. susitarimo protokolai, kuriuose [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur suma skiriasi pastovios komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo į apdorojimo įrenginius išlaidų 1 metams suma:

- (a) Pirmame – rašikliu perbrauktame protokole, buvo nurodyta: „<...> Šalys, vykdydamos 2015 07 24 dienos Jungtinės veiklos sutartį Nr. 15/07-50, susitarė teikti bendrą pasiūlymą šiomis sąlygomis: **pastovios komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo į apdorojimo įrenginius išlaidos 1 metams – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur (be PVM) kintama konteinerio pakėlimo kainos dalis – 0,43 Eur (be PVM).**⁶⁷;
- (b) Antrame – neperbrauktame protokole, buvo nurodyta: „<...> Šalys, vykdydamos 2015 07 24 dienos Jungtinės veiklos sutartį Nr. 15/07-50, susitarė teikti bendrą pasiūlymą šiomis sąlygomis: **pastovios komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo į apdorojimo įrenginius išlaidos 1 metams – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur (be PVM) kintama konteinerio pakėlimo kainos dalis – 0,43 Eur (be PVM).**⁶⁸“.

(53) Buvo numatyta galimybė UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ bendrame komerciniame pasiūlyme kainą metams siūlyti ir [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur didesnę nei buvo pateikta Pirkime.

(54) Taigi, pirminiais skaičiavimais, kai UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo galutinė kaina metams buvo numatyta 6 Eur didesnė, negu pateikta Pirkime (nutarimo (47) pastraipa), o UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ bendro komercinio pasiūlymo galutinė kaina galėjo būti [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur didesnė (nutarimo (53) pastraipa), komercinių pasiūlymų kainų kintamosios ir pastoviosios dalies santykis būtų atitikęs lygiai 30 ir 70 proc. galutinės pasiūlymo kainos kaip to reikalavo Pirkimo dokumentų 1 priedas (nutarimo (12) pastraipa). Tačiau, komercinių pasiūlymų kainos buvo mažesnės, t. y. UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo kaina buvo sumažinta 6 Eur, o UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ bendro pasiūlymo kaina buvo sumažinta [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur, dėl ko pasiūlymų kainos nebeatitiko Pirkimo dokumentų 1 priede numatyto pastoviosios ir kintamosios kainos dalies santykio. Kaip minėta, tam, kad komercinių pasiūlymų pastoviosios ir kintamosios kainos dalies santykis atitiktų lygiai 70 proc. ir 30 proc., UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo pastovioji kainos dalis turėjo būti 6 Eur didesnė, o UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ – jeigu pastovioji kainos dalis metams būtų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Eur didesnė⁶⁹.

1.3.3. UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo technikos paieška

(55) Konkurencijos taryba nustatė, kad A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojas, tarpininkavo A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, sudarant Pirkimui reikalingos šiukšliavežės preliminarį pirkimo – pardavimo sutartį.

(56) 2015 m. rugsėjo 23 d. A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojas, elektroniniame laiške tema „FW: sutartis“ įmonės UAB „Alwark“ darbuotojui T. S. nurodė: „Dar reikia ir sitai imonei. Reikia ir pasiulymo siai imonei⁷⁰“. Prie laiško prisegta priede „Preliminarioji

⁶⁷ Bylos 14 tomas, 31 lapas, bylos 15 tomas, 30 lapas.

⁶⁸ Bylos 14 tomas, 30 lapas, bylos 15 tomas, 29 lapas.

⁶⁹ Atitinkamai tiek pat turėtų padidėti ir galutinės pasiūlymų kainos metams.

⁷⁰ Bylos 20 tomas, 17 – 18 lapai.

sutartis_ALW_20150922 (2).doc“ buvo preliminarios sutarties dėl šiukšliavežės pirkimo projektas tarp UAB „Alwark“ ir UAB „Ekoaplinka“. Šios sutarties 2 punkte buvo numatyta: „*Pagrindinė pirkimo pardavimo sutartis sudaroma tik tuo atveju, jei Akceptantas laimi UAB „Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras“ (toliau – Perkančioji organizacija) organizuotą konkursą dėl mišrių komunalinių atliekų surinkimo Marijampolės regiono (Marijampolės, Vilkaviškio rajono, Šakių rajono, Kazlų Rūdos ir Kalvarijos savivaldybių) teritorijoje ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų pirkimo ir su Akceptantu Perkančioji organizacija sudaro Paslaugų pirkimo sutartį.*“⁷¹ Tą pačią 2015 m. rugsėjo 23 d. T. S., UAB „Alwark“ darbuotojas, elektroniniu laišku tema „*RE: pasiūlymas ir sutartis*“ A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojui, nusiuntė dokumentą „*2885_001.pdf*“, kuriame buvo nuskenuota ir jau UAB „Alwark“ direktoriaus pasirašyta preliminari sutartis dėl minėtos šiukšliavežės pirkimo⁷².

(57) 2015 m. rugsėjo 25 d. A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojas, elektroniniais laiškais tarpininkavo tarp A. L., UAB „Ekoaplinka“ direktoriaus, ir T. P., UAB „TIS“ direktoriaus, sudarant Pirkimui reikalingų konteinerių pirkimo – pardavimo sutartį⁷³.

(58) A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, elektroniniame laiške tema „*konteiner*“ A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotojui, nurodė, kad „*[t]rūksta 80-240l talpos 8053 vnt. 660-1100l talpos 2010 vnt.*“. Šį elektroninį laišką A. L. persiuntė T. P., UAB „TIS“ direktoriui, o vėlesniame elektroniniame laiške tema „*rekvizitai*“ tam pačiam T. P. nurodė dar ir UAB „Ekoaplinka“ rekvizitus: „*UAB „EKOAPLINKA“ Im.kodas 300098830 Šiaurės g. 26, Vilkaviškis PVM kodas LT100001750016 A/s LT754010040800486197 AB DNB bankas*“.

(59) T. P., UAB „TIS“ direktorius atsakydamas elektroniniame laiške A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotojui, nurodė: „*Perželk ar viskas OK. Kainos iš lempos, nes nėra B., o aš jų mintinai nemoku:)* *Jei viskas OK, patvirtink, rašausi ir siunčiu*“ bei persiuntė dokumentą „*Ekoaplinka_pirkimo_pardavimo_sutartis.doc*“⁷⁴. Pastarąjį laišką A. D. persiuntė A. L. Galiausiai A. L. elektroniniu laišku tema „*pataisyta sutartis*“ A. D. nusiuntė dokumentą „*konteinerių pirkimo pardavimo sutartis.doc*“⁷⁵, kurią pastarasis persiuntė T. P., UAB „TIS“ direktoriui. T. P. elektroniniu laišku A. D. atsakė – „*Pasirašyta sutartis konkursui. Manau, kad visi papildymai įgyvendinami. Tiksliau pasitiksinsim po konkurso:)*“. Prie šio T. P. elektroninio laiško A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojui, prisegtame dokumente „*Scan1.pdf*“ buvo nuskenuota ir T. P. pasirašyta konteinerių pirkimo-pardavimo sutartis. Sutartyje įrašyti UAB „Ekoaplinka“ bei UAB „TIS“ rekvizitai ir nurodyta, kad „*ši sutartis įsigalioja tik Pirkėjui laimėjus viešąjį pirkimo konkursą*“⁷⁶.

(60) 2015 m. rugsėjo 16 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, elektroniniu laišku tema „*del sutarties projekto*“ kreipėsi elektroninio pašto adresu <...>@druskininkukomunalinis.lt: „*Kalbėjau su A.*“⁷⁷ *tad ir rašau jums. Prašome atsiųsti šiukšliavežių panaudos sutarties projektą bei tų šiukšliavežių dokumentų kopijas*“⁷⁸.

(61) 2015 m. rugsėjo 21 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ direktorius, elektroniniu laišku tema „*del transporto*“ kreipėsi elektroninio pašto adresu <...>@svara.lt: „*A. davė Jūsų kontaktus, tad siunčiu*“

⁷¹ 2015 m. rugsėjo 23 d. iš A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojo, elektroninio pašto <...>@alga.lt į UAB „Alwark“ darbuotojo T. S. elektroninį paštą <...>@alwark.lt išsiųstas elektroninis laiškas tema su priedu (bylos 20 tomas, 16 – 18 lapai).

⁷² 2015 m. rugsėjo 23 d. iš UAB „Alwark“ darbuotojo T. S. elektroninio pašto <...>@alwark.lt į A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojo, elektroninį paštą <...>@alga.lt išsiųstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 19 – 21 lapai).

⁷³ 2015 m. rugsėjo 25 d. elektroninis susirašinėjimas iš A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojo elektroninio pašto <...>@alga.lt, A. L., UAB „Ekoaplinka“ direktoriaus, elektroninio pašto <...>@ekoaplinka.org ir T. P., UAB „TIS“ direktoriaus, elektroninio pašto <...>@atliekutvarkymas.lt (bylos 20 tomas, 22 – 31 lapai).

⁷⁴ Bylos 20 tomas, 23 – 25 lapai.

⁷⁵ Bylos 20 tomas, 27 – 28 lapai.

⁷⁶ Bylos 20 tomas, 30 – 31 lapai.

⁷⁷ A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojas, nurodė, kad kalbama apie jį – „*Manau, kad taip*“. 2015 m. vasario 25 d. A. D. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 34 a) klausimą (bylos 6 tomas, 35 lapas).

⁷⁸ 2015 m. rugsėjo 16 d. iš A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninio pašto <...>@ekoaplinka.org į elektroninį paštą <...>@druskininkukomunalinis.lt išsiųstas laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 7 lapas).

panaudos sutartį (reikalinga 1 mašina iki 10 t bendros masės, min EURO4 ir 1 mašinos virš 10 t bendros masės, min EURO4). Prie jų reikalinga įrangos aprašymai bei šasi atitikties deklaracijos“ bei nusiuntė prisegtą transporto priemonių panaudos sutarties projektą⁷⁹.

(62) 2015 m. rugsėjo 25 d. A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojas, elektroniniame laiške A. L., UAB „Ekoaplinka“ direktoriui, nurodė – „<...>@ekonovus.lt“⁸⁰. Tą pačią 2015 m. rugsėjo 25 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, elektroniniu laišku tema „PANAUDOS SUTARTIS_TRANSPORTO PRIEMON?S“ kreipėsi į H. R., UAB „Ekonovus“ pardavimų projektų vadovą: „Tai sutartis dėl sunkvežimio nuomos kur kalbėjo A.“ bei nusiuntė dokumentą „PANAUDOS SUTARTIS_TRANSPORTO PRIEMONES.docx“. H. R., UAB „Ekonovus“ pardavimų projektų vadovas, elektroniniu laišku atsakė – „Sveiki, Prašau pažiūrėkit ar tinka. Jeigu taip, organizuosiu direktoriaus parašus.“ Kartu prie šio elektroninio laiško prikabino dokumentus: „PANAUDOS SUTARTIS_TRANSPORTO PRIEMONES.docx“⁸¹, kuriame buvo panaudos sutarties projektas jau su įrašytais UAB „Ekoaplinka“ ir UAB „Ekonovus“ rekvizitais, taip pat dokumentai „ASK_automobilio_dok.pdf“⁸², „EURO_IV_atitikties_pazyma.pdf“⁸³. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, elektroniniu laišku atsakė, kad „Viskas gerai, laukiu nuskanuoto su parašais“⁸⁴.

(63) A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, dėl A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotojo, bendravimo su H. R., UAB „Ekonovus“ pardavimų projektų vadovu, bei dokumento „PANAUDOS SUTARTIS_TRANSPORTO PRIEMONES.docx“ nurodė: „Aš prašiau, kad man suorganizuotų iš kur būtų galima gauti techniką. Tiesiog ieškojau technikos, pradėjau nuo bičiulių. Taip ir gimė šis dokumentas“, nors taip pat patvirtino, kad „Sutartis nebuvo pasirašyta. Ji buvo nepasirašyta, nes ji man buvo nebereikalinga pagal sąrašą, man užteko technikos ir be jos.“⁸⁵

(64) A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotojas, taip pat konsultavo A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinį direktorių, ISO sertifikatų, reikalingų Pirkimui, klausimais.

(65) 2015 m. rugsėjo 18 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius; elektroniniu laišku tema „ISO“ teiravosi A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojo: „[k]ažin ar netiktų šie sertifikatai? Parašyta, kad ir su tuo susijusi veikla.“. Prie šio laiško buvo prisegtas dokumentas „Sertifikatu kopijos.pdf“⁸⁶. A. D. elektroniniu laišku atsakė, kad „[t]ruksta surinkimo“. A. L. kitame elektroniniame laiške A. D. pažymėjo, kad „[k]onkurso sąlygose neprašo, kad būtų toje srityje (vežimo) laikomasi ISO. (Tiekėjas laikosi aplinkos apsaugos vadybos sistemos standarto reikalavimų. išduotas sertifikatas, patvirtinantis, kad paslaugų tiekėjas laikosi aplinkos apsaugos vadybos sistemos standarto ISO 14001)“. Į tai A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojas, nurodė – „[t]ai gal kokios kepyklos pridedam. Konkursas tai vezimui, surinkimui, o ne duonos kepimui“⁸⁷.

(66) Konkurencijos taryba nustatė, kad D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, tarpininkavo UAB „Ekoaplinka“ pasirašant transporto priemonių ir įrangos, reikalingos Pirkimui,

⁷⁹ 2015 m. rugsėjo 21 d. iš A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninio pašto <...>@ekoaplinka.org) į elektroninį paštą <...>@svara.lt išsiųstas laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 12 – 15 lapai).

⁸⁰ 2015 m. rugsėjo 25 d. iš A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojo, elektroninio pašto <...>@alga.lt į A. L., UAB „Ekoaplinka“ direktoriaus, elektroninį paštą <...>@ekoaplinka.org, išsiųstas elektroninis laiškas (bylos 20 tomas, 32 lapas).

⁸¹ Bylos 20 tomas, 38 – 41a lapai, bylos 21 tomas, 6 – 9 lapai.

⁸² Bylos 20 tomas, 42 – 42a lapai, bylos 21 tomas, 10 lapas.

⁸³ Bylos 20 tomas, 43 lapas, bylos 21 tomas, 11 lapas.

⁸⁴ 2015 m. rugsėjo 25 d. elektroninis susirašinėjimas iš A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus elektroninio pašto <...>@ekoaplinka.org su H. R., UAB „Ekonovus“ pardavimų projektų vadovu, elektroniniu paštu <...>@ekonovus.lt su priedais (bylos 20 tomas, 34 – 44 lapai, bylos 21 tomas, 2 – 12 lapai).

⁸⁵ 2016 m. vasario 25 d. A. L. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 30 a) ir b) klausimus (bylos 12 tomas, 69 – 70 lapas).

⁸⁶ Bylos 20 tomas, 9 – 10 lapai.

⁸⁷ 2015 m. rugsėjo 18 d. elektroninis susirašinėjimas tarp A. L., UAB „Ekoaplinka“, generalinio direktoriaus, elektroninio pašto <...>@ekoaplinka.org, ir A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojo, elektroninio pašto <...>@alga.lt (bylos 20 tomas, 11 lapas).

nuomos sutartis su UAB „Ecoservice“ dukterinėmis įmonėmis – UAB „Specialus autotransportas“ ir UAB „Komunalinių įmonių kombinatas“.

(67) 2015 m. rugsėjo 25 d. D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, skirtame elektroniniame laiške tema „*papildomi dokumentai*“, nurodė: „*[p]riedu: 1) dviejų mašinų registracijos pažymėjimus; 2) pažymą dėl antstato; 3) pažymą dėl emisijos. Naują nuomos sutartį su kitu "turėtoju" su parašu gausiu pirmadienį iki 9:00 val. Pakoreguotą nuomos sutartį (jau turėjote su parašais) su parašu gausiu pirmadienį iki 9:00 val.*“⁸⁸

(68) 2015 m. rugsėjo 28 d. D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, išsiuntė du elektroninius laiškus A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, prie kurių prisegė skanuotas įrangos nuomos sutartis:

- (a) prie elektroninio laiško tema „*nuomos sutartis*“ pridėtame dokumente „*<...>@ecoservice lt_20150928_073533.pdf*“ buvo nuskenuota įrangos nuomos sutartis tarp UAB „Komunalinių įmonių kombinatas“ ir UAB „Ekoaplinka“, jau pasirašyta UAB „Komunalinių įmonių kombinatas“ direktoriaus A. B.⁸⁹;
- (b) prie elektroninio laiško pridėtame dokumente „*magicolor_4690MF-150928082524_0001.pdf*“ buvo nuskenuota įrangos nuomos sutartis tarp UAB „Specialus autotransportas“ ir UAB „Ekoaplinka“, jau pasirašyta UAB „Specialus autotransportas“ direktoriaus L. Ž.⁹⁰.

(69) Šių UAB „Ekoaplinka“ sutarčių su UAB „Komunalinių įmonių kombinatas“ ir UAB „Specialus autotransportas“ 2.1 punkte buvo numatyta: „*Šalys patvirtina, jog įrangos arba transporto priemonių nuomos tikslas yra Nuomininko dalyvavimas Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras organizuojamame atvirame konkurse „MIŠRIŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMO MARIJAMPOLĖS REGIONO TERITORIJOJE IR JŲ TRANSPORTAVIMO Į APDOROJIMO ĮRENGINIUS PASLAUGOS“ (toliau – Konkursas), t. y. Turtas bus naudojamas tik Konkurso dokumentuose numatyti ar su ja susijusiai veiklai bei išipareigojimų pagal Konkurso dokumentus bei sutartį sudarytą su perkančiąją organizacija vykdymui.*“

(70) UAB „Ecoservice“ patalpose rastos D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, darbo knygos įrašai taip pat patvirtino, jog UAB „Ecoservice“ dukterinės įmonės nuomojo šią įrangą: „*Gauti sutartį iš Spec su parašu dėl nuomos-,- iš KIK dėl nuomos*“⁹¹. Šių aplinkybių nepaneigė ir D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, nurodžiusi, kad „*[m]an svarbu turėti darbo, bet kokia forma – nesvarbu kam bus išnuomotos mašinos, ar Ekoaplinkai, ar Marijampolės švarai. Svarbu buvo išnaudoti turimus pajėgumus. Aš nelabai laikiu juos konkurentais.*“⁹²

(71) Taigi, Konkurencijos taryba nustatė, kad A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojas, ne tik tarpininkavo A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, sudarant transporto priemonių, konteinerių ir kitos įrangos panaudos bei pirkimo – pardavimo sutartis, bet ir konsultavo kitais su Pirkimu susijusiais klausimais, o D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė tarpininkavo sudarant transporto (įrangos) nuomos sutartis su UAB „Ecoservice“ dukterinėmis įmonėmis.

⁸⁸ 2015 m. rugsėjo 25 d. iš D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninio pašto <...>@gmail.com į A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninį paštą <...>@ekoaplinka.org išsiųstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 45 lapas, bylos 21 tomas, 13 lapas).

⁸⁹ 2015 m. rugsėjo 28 d. iš D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninio pašto <...>@gmail.com į A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninį paštą <...>@ekoaplinka.org išsiųstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 46 – 50 lapai, bylos 21 tomas, 14 – 16 lapai).

⁹⁰ 2015 m. rugsėjo 28 d. iš D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninio pašto <...>@gmail.com į A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninį paštą <...>@ekoaplinka.org išsiųstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, – 54 lapai, bylos 21 tomas, 17 – 19 lapai).

⁹¹ Bylos 8 tomas, 91 lapas.

⁹² 2016 m. kovo 30 d. D. S. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 18 klausimą (bylos 10 tomas, 5 lapas).

1.4. Ūkio subjektų veiksmai po vokų atplėšimo UAB MAATC organizuotame viešajame pirkime

(72) UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ po Pirkimo vokų atplėšimo toliau konsultavo UAB „Ekoaplinka“ Pirkimo klausimais rengiant atsakymus į tris UAB MAATC raštus.

(73) Pirma, 2015 m. spalio 7 d. UAB MAATC rašte Nr. (3.24) VSP-43 „Dėl kvalifikacinių reikalavimų“ (toliau – 2015 m. spalio 7 d. UAB MAATC raštas), kuris buvo A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, kompiuterio aplanko „atsakymai“ aplanke „vezimo konkursas“, 3 paragrafe nurodyta: „1. <...> pateiktas pasiūlymas neatitinka konkurso sąlygų 3 skyriaus „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ 15 punkto 1 lentelėje 3 punkte nurodyto kvalifikacinio reikalavimo, t.y., pateikė įrodančius dokumentus tik vienas ūkio subjekto narys <...> 2. <...> pateiktame Techninių priemonių sąraše nurodytas automobilis didelio gabarito atliekoms surinkti MB2632 Valst. Nr. ECC164⁹³, nėra įtrauktas į įrangos nuomos sutartis, nepateikti automobilio dokumentai, taip pat nėra pateikta kad šis automobilis ir automobilis MB1832 Valst. Nr. EDB188 atitinka ne mažesniai kaip EURO IV teršalų išmetimo standartui <...>“.⁹⁴

(74) 2015 m. spalio 8 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, elektroniniame laiške tema „klausimai“ D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomajai direktorei, nurodė „Štai tokie klausimėliai iš MAATCo. Reiktų tuos sunkvežimius sutvarkyti ©.“ ir prisegė dokumentą „Dėl kvalifikacinių reikalavimų.pdf“, t. y. skenuotą 2015 m. spalio 7 d. UAB MAATC raštą (nutarimo (73) pastraipa).

(75) D. S. atsakydama paprašė atsiųsti UAB „Ekoaplinka“ teiktus dokumentus UAB MAATC – „Sveiki, o Jus man galite atsiųsti pazyma apie automobilius, kuria pateikete perkanciajai organizacijai?“. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, prie elektroninio laiško, kuriame nurodė „Siunčiu“, prikabino dokumentus „27 techniniu priemoniu sarašas.pdf“⁹⁵ ir „29 Pažyma dėl EuroIV.jpg“⁹⁶. D. S. atsakė, kad „Nežinau kaip atsidūrė ta mašina ECC164. Mes tokios net neturime :) Siūlau nieko stipriai neaiškinant pateikti pakoreguotus ir trūkstamus dokumentus. Nuomos sutartį pasirašykite iš savo pusės. Pridedu su Specų parašu.“ bei pridėjo dokumentą „DĖL KVALIFIKACINIŲ REIKALAVIMŲ.docx“⁹⁷, kuriame buvo jos parengtas atsakymo į šį 2015 m. spalio 7 d. UAB MAATC raštą projektas, bei su automobiliais susijusius dokumentus: „DRC 773.png“, „DRC 773_Euro IV.pdf“, „EDB 188.pdf“, „EDB 188_EuroIV.png“, „Nuomos sutartis.pdf“⁹⁸. D. S. kitame A. L. skirtame elektroniniame laiške nurodė, kad „Rytoj planuoju būti Marijampolėje. Jei pavyktų susitikti apie 10:30 galėtume dar pakalbėti, apsitarti. Neskubėkite siųsti atsakymo MAATC'ui. Turime laiko.“ A. L. atsakė, kad „Ok, kaip tik apie 10 jau turėčiau būt laisvas. Dar nesiųsiu atsakymo, laukiu dar Telšių rašto apie sutartį.“⁹⁹

(76) Pagal šį D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, parengtą UAB „Ekoaplinka“ atsakymo į 2015 m. spalio 7 d. UAB MAATC raštą projektą buvo parengtas galutinis UAB „Ekoaplinka“ 2015 m. spalio 12 d. atsakymas UAB MAATC¹⁰⁰.

(77) Antra, 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC rašte, kuris buvo A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, kompiuterio aplanko „atsakymai“ aplanke „Vezimo konkursas“, prašoma vėl paaiškinti ir patikslinti UAB „Ekoaplinka“ komercinį pasiūlymą: pateikti automobilio ISUZU P75 Evolution dokumentus, patvirtinančius jo atitikimą Pirkimo dokumentams, bei paaiškinti kintamosios ir pastoviosios komercinio pasiūlymo kainos dalies neatitikimą lygiai 30 ir 70 proc. galutinei pasiūlymo kainai (nutarimo (48)-(50) pastraipos)¹⁰¹.

⁹³ Dėl šio automobilio A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, susirašinėjo su H. R., UAB „Ekonovus“ pardavimų projektų vadovu, (nutarimo (62)-(63) pastraipos).

⁹⁴ Bylos 20 tomas, 64 lapas.

⁹⁵ Bylos 20 tomas, 66 – 68 lapai, bylos 21 tomas, 28 - 29 lapai.

⁹⁶ Bylos 20 tomas, 69 lapas, bylos 21 tomas, 30 lapas.

⁹⁷ Bylos 20 tomas, 71 lapas, bylos 21 tomas, 32 lapas.

⁹⁸ Bylos 20 tomas, 72 – 81 lapai, bylos 21 tomas, 33 – 38 lapai.

⁹⁹ 2015 m. spalio 8 d. tarp A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninio pašto <...>@ekoaplinka.org ir D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninio pašto <...>@gmail.com) vykęs elektroninis susirašinėjimas (bylos 20 tomas, 63 – 82 lapai, bylos 21 tomas, 27 – 39 lapai).

¹⁰⁰ Bylos 12 tomas, 27 lapas.

¹⁰¹ Bylos 12 tomas, 27a lapas.

(78) Prie UAB „Ekoaplinka“ 2015 m. lapkričio 4 d. atsakymo Nr. 15/11-01 į 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą rengimo prisidėjo ir UAB „Ecoservice“, ir UAB „Marijampolės švara“.

(79) 2015 m. spalio 30 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, elektroniniu laišku tema „*klausimai*“ Z. M., UAB „Marijampolės švara“ direktoriui, nusiuntė nuskenuotą 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą. 2015 m. lapkričio 5 d. šis laiškas Z. M., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus, buvo persiųstas A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojui¹⁰².

(80) 2015 m. lapkričio 2 d. A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotojas, elektroniniame laiške tema „*pazyma*“ A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, persiuntė dokumentą „*pazyma.doc*“, kuriame buvo UAB „Marijampolės švara“ skirta pažyma, kad ISUZU 75 Evolution važiuoklė atitinka nurodytus parametrus¹⁰³. Tą pačią 2015 m. lapkričio 2 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, T. S., UAB „Alwark“ darbuotojui, elektroniniu laišku tema „*del pazymos*“ nusiuntė pagal minėtą dokumentą „*pazyma.doc*“ parengtą naują pažymą – „*pazyma.doc*“ ir nurodė, kad „*A. kalbėjo apie pažymą, kuri yra reikalinga*“. T. S. elektroniniu laišku atsakė – „*[s]veiki, O jums reikia, kad mes tik pasirašytume ar visa tai reikia uždėti ant savo blanko ir pasirašyti tada?*“. Į tai A. L. nurodė – „*[u]ždėkit ant savo blanko ir pasirašykite (kaip ir „Marijampolės švarai“)*“. Galiausiai T. S. elektroniniu laišku A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, nurodė „*Prašau*“ bei pridėjo dokumentą „*3332_001.pdf*“, kuriame buvo nuskenuota ISUZU 75 Evolution važiuoklės atitikties nurodytiems parametrams pažyma¹⁰⁴. Pastaroji pažyma buvo pridėta prie UAB „Ekoaplinka“ atsakymo į 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą.

(81) 2015 m. lapkričio 2 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, elektroniniame laiške tema „*paklausimas*“, D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomajai direktorei, nurodė, kad „*[r]eikty pataisyti skaičiavimus ir DRC733 pažymos*“ bei prikabino tą patį nuskenuotą 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą¹⁰⁵. Be to, D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, darbo knygoje, irgi buvo pažymėta, kad „*Marijampolės patikslinimai Lietuviškas sertifikata DRC733*“¹⁰⁶.

(82) Tą pačią 2015 m. lapkričio 2 d. D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, elektroniniame laiške tema „*lenteles išsamus variantas*“ prisegė dokumentą „*1 lenteles pilna kainos detalizacija.docx*“. Šiame dokumente buvo užpildytos Pirkimo dokumentų 7 priedo lentelės „*Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui*“, „*Konteinerių identifikavimo sistemos sąnaudų duomenys*“ ir „*Netiesioginės paslaugų teikimo sąnaudos*“ bei lentelės „*Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui*“ detalizavimas.¹⁰⁷

(83) Primintina, kad UAB „Marijampolės švara“ iš UAB MAATC 2015 m. spalio 30 d. taip pat gavo raštą Nr. 3.24 VPS-54 (nutarimo (50) pastraipa), kuriame buvo iš esmės analogiški klausimai kaip ir UAB „Ekoaplinka“ skirtame UAB MAATC 2015 m. spalio 30 d. rašte, t. y. prašoma patikslinti Pirkimo dokumentų 7 priedo lentelės „*Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui*“ skaičiavimus bei paaiškinti, kodėl kintamoji ir pastovioji UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ bendro komercinio pasiūlymo kainos dalys neatitinka lygiai 30 ir 70 proc. galutinės kainos¹⁰⁸.

(84) 2015 m. lapkričio 5 d. D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, elektroniniame laiške tema „*galutinis paaiškinimas*“ A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, nurodė

¹⁰² 2015 m. spalio 30 d. ir 2015 m. lapkričio 5 d. iš A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninio pašto <...>@ekoaplinka.org į Z. M., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus, elektroninį paštą <...>@alga.lt išsiųsti elektroniniai laišakai su priedu (bylos 20 tomas, 83 – 84 b lapai).

¹⁰³ 2015 m. lapkričio 2 d. iš A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotojo, elektroninio pašto <...>@alga.lt į A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninį paštą <...>@ekoaplinka.org išsiųstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 85 – 86 lapai, bylos 21 tomas, 40 – 41 lapai).

¹⁰⁴ 2015 m. lapkričio 2 d. elektroninis susirašinėjimas tarp A. L., UAB „Ekoaplinka“ direktoriaus, elektroninis paštas <...>@ekoaplinka.org ir T. S., elektroninis paštas <...>@alwark.lt su priedu (bylos 20 tomas, 87 – 90 lapai, bylos 21 tomas, 42 – 45 lapai).

¹⁰⁵ 2015 m. lapkričio 2 d. iš A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninio pašto <...>@ekoaplinka.org į D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninį paštą <...>@gmail.com išsiųstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 91 – 92 lapai).

¹⁰⁶ Bylos 8 tomas, 97 lapas.

¹⁰⁷ 2015 m. lapkričio 2 d. iš D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninio pašto <...>@gmail.com į A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninį paštą <...>@ekoaplinka.org išsiųstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 93 – 96 lapai, bylos 21 tomas, 46 – 49 lapai).

¹⁰⁸ Bylos 3 tomas, 116 lapas.

„[b]utinai parodykite toki paaiškinimą kolegoms. Gal jiems nepatiks tekstas, tuomete reikės keisti Ir nieko nėra parašyta apie automobilį Evolution“ bei prisegė dokumentą „Paaiškinimas MAATC 0,42.docx“¹⁰⁹. Konkurencijos taryba nustatė, kad nors pagal D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, dokumentą „Paaiškinimas MAATC 0,42.docx“, buvo parengtas UAB „Ekoaplinka“ 2015 m. lapkričio 4 d. atsakymo Nr. 15/11-01 į 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą projektas, papildomai pridėdant tik UAB „Ekoaplinka“ rekvizitus, bei priedus, susijusius su automobiliu ISUZU P75 Evolution, vis dėlto, būtent šis rašto projektas UAB MAATC pateiktas nebuvo¹¹⁰.

(85) 2015 m. lapkričio 6 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktoriaus, elektroniniu laišku tema „atsakymas“ A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotojui, nusiuntė dokumentą „11-01 dėl pasiūlymo ir jo priedų paaiškinimas ir patikslinimas MAATCui.docx“, kuriame buvo aukščiau minėto UAB „Ekoaplinka“ 2015 m. lapkričio 4 d. atsakymo Nr. 15/11-01 projektas į 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą¹¹¹.

(86) 2015 m. lapkričio 3 d. D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojui, elektroniniu laišku tema „Marijampolės konkursui“ persiuntė R. J., UAB „Ecoservice“ teisininkės, elektroninį laišką su priedu „New Microsoft Word Document (2).docx“¹¹², kuriame buvo UAB „Marijampolės švara“ atsakymo į jai skirtą 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą Nr. 3.24 VPS-54 projektas. A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojo, kompiuteryje šis D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, persiūstas atsakymo projektas buvo pervadintas į „atsakymas del apvalinimo klaidu pasiulyme_su svaros.doc“ ir UAB „Marijampolės švara“ atstovų¹¹³ papildytas keliomis naujomis pastraipomis bei galutinai suformuotu paaiškinimu, kodėl kintamoji ir pastovioji komercinio pasiūlymo kainos dalys neatitiko lygiai 30 ir 70 proc. kainos dalies proporcijos¹¹⁴. Šiame UAB „Marijampolės švara“ pataisytame ir galiausiai UAB MAATC pateiktame kaip UAB „Marijampolės švara“ atsakymas į 2015 m. spalio 30 d. raštą Nr. 3.24 VPS-54, projekte aritmetiniais skaičiavimais patikslintos Pirkimo dokumentų 7 priedo lentelės „Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui“ eilutės: „Vidutinis šiukšliavežyje dirbančių asmenų atlyginimas (neatskaičius mokesčių) ir socialinis draudimas“, „Bendros tiesioginės darbo užmokesčio sąlygos“, „Kitos tiesioginės sąnaudos“¹¹⁵.

(87) Taigi, galutiniame UAB „Ekoaplinka“ atsakyme į 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą buvo patikslintos tos pačios Pirkimo dokumentų 7 priedo lentelės „Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui“ eilutės (nutarimo (48) pastraipa), kaip ir UAB „Marijampolės švara“ atsakyme į 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą Nr. 3.24 VPS-54 (nutarimo (86) (87) pastraipa)¹¹⁶. Be to, UAB „Ekoaplinka“ pateiktas paaiškinimas, kodėl kintamoji ir pastovioji komercinio pasiūlymo kainos dalis neatitinka lygiai 30 ir 70 proc. galutinės pasiūlymo kainos, buvo iš esmės analogiškas UAB „Marijampolės švara“ atsakymo paaiškinimui¹¹⁷.

(88) Trečia, 2015 m. lapkričio 9 d. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, elektroniniu laišku tema „derinimui“ D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomajai direktorei, nusiuntė

¹⁰⁹ 2015 m. lapkričio 5 d. iš D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninio pašto <...>@gmail.com į A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninį paštą <...>@ekoaplinka.org išsiūstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 97 – 102 lapai, bylos 21 tomas, 50 – 55 lapai).

¹¹⁰ Bylos 12 tomas, 28 – 31 lapai, bylos 13 tomas, 16 – 19 lapai.

¹¹¹ 2015 m. lapkričio 6 d. iš A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninio pašto <...>@ekoaplinka.org į A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojo, elektroninį paštą <...>@alga.lt išsiūstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 107 – 109 lapai, bylos 21 tomas, 60 – 62 lapai).

¹¹² 2015 m. lapkričio 3 d. iš D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninio pašto <...>@ecoservice.lt į A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojo, elektroninį paštą <...>@alga.lt persiūstas R. J., UAB „Ecoservice“ teisininkės, elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 121 – 122 lapai).

¹¹³ Tokia išvada darytina atsižvelgiant į dokumento pavadinimą pabrėžiant, jog tai UAB „Marijampolės švara“ dokumentas – „atsakymas del apvalinimo klaidu pasiulyme_su svaros.doc“.

¹¹⁴ Bylos 3 tomas, 116 – 118 lapai, bylos 4 tomas, 80 – 82 lapai.

¹¹⁵ Bylos 3 tomas, 119 – 121 lapai, bylos 4 tomas, 83 – 85 lapai.

¹¹⁶ UAB „Ekoaplinka“ atsakymas skyrėsi nuo D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui, siūsto projekto, nes jame nebuvo tikslinta Pirkimo dokumentų 7 priedo lentelės „Duomenys tiesioginių sąnaudų apskaičiavimui“ eilutės „Konteinerių priežiūros sąnaudos“.

¹¹⁷ Bylos 12 tomas, 36 – 40 lapai.

atsakymo ir į kitą UAB MAATC raštą UAB „Ekoaplinka“ – 2015 m. lapkričio 5 d. UAB MAATC pranešimą Nr. 3855835¹¹⁸, projektą „11-09 dėl konfidencialios informacijos MAATCui_3.doc“¹¹⁹.

2. Tyrimo išvados ir ūkio subjektų paaiškinimai dėl jų

(89) Išanalizavus tyrimo metu nustatytas aplinkybes, Pranešime apie atliktą tyrimą padaryta išvada, kad UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“, dalyvaudamos 2015 m. UAB MAATC organizuotame Pirkime, sudarė draudžiamą susitarimą. Įmonės veikė ne savarankiškai, o derino savo veiksmus ir UAB MAATC pateikė tarpusavyje suderintus komercinius pasiūlymus, įskaitant pasiūlymų kainas, ir tokiu būdu pažeidė Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus.

(90) UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ paaiškinimuose dėl tyrimo išvadų ir Konkurencijos tarybos posėdžio metu pripažino tyrimo metu nustatytas esmines aplinkybes, t. y. kad UAB „Marijampolės švara“, UAB „Ecoservice“ bei UAB „Ekoaplinka“ sudarė draudžiamą susitarimą Pirkime ir taip pažeidė Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus.

(91) UAB „Marijampolės švara“ nurodė, kad Konkurencijos taryba galėtų mažinti atsakomybės dydį, nes pažeidimas nepadarė esminės žalos UAB MAATC ir kitiems rinkos dalyviams. Pirkime galėjo dalyvauti ir paslaugas geresnėmis kainomis siūlyti kiti ūkio subjektai. UAB „Marijampolės švara“ negavo jokios naudos iš pažeidimo, pažeidimas truko neilgą laiką, jo mastas nebuvo didelis, ir, galiausiai, Pirkimo rezultatus panaikino teismas. Pritaikius atsakomybę nukentėtų UAB „Marijampolės švara“ darbuotojai ir jos akcininkė Marijampolės miesto savivaldybė.

(92) UAB „Marijampolės švara“ nuomone taip pat yra pagrindas nutraukti tyrimą su įsipareigojimais pagal Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punktą. Pažeidimas nepadarė esminės žalos ir UAB „Marijampolės švara“ minimizavo faktorius, dėl kurių pažeidimas buvo padarytas: nutraukė darbo santykius su pažeidime dalyvavusiais darbuotojais, organizavo savo darbuotojų mokymus konkurencijos teisės srityje.

(93) UAB „Ecoservice“ teigė, kad su pažeidimu susijusiomis pajamomis turėtų būti laikomos tik gautos pajamos iš komunalinių atliekų surinkimo bei transportavimo veiklos Marijampolės regione. Kiekvienas Lietuvos regionas pasižymi skirtingomis veiklos sąlygomis, konkurencine aplinka, skiriasi atliekų surinkimo ir transportavimo paslaugų teikėjo parinkimo būdu ar paslaugų sutarties laikotarpiu, todėl veiksmai UAB MAATC Pirkime neturi ir negali turėti jokių sąsajų ar poveikio veiklai kituose Lietuvos regionuose.

(94) UAB „Ecoservice“ nuomone apskaičiuojant bazinį baudos dydį turėtų būti naudojama 20 proc. pardavimų vertės dalis, kuri buvo taikyta ir kitais atvejais už draudžiamų kainos fiksavimo susitarimų sudarymą. Vertindama pažeidimo pavojingumą Konkurencijos taryba turėtų atsižvelgti, kad pažeidimas nesukėlė jokios ekonominės žalos, truko labai trumpą laiką, apėmė nedidelę Lietuvos teritorijos dalį, juo nebuvo siekiama didinti kainų, o padvigubinti galimybes laimėti Pirkimą.

(95) UAB „Ecoservice“ nurodė, kad bendradarbiavo su Konkurencijos taryba, pateikė papildomus paaiškinimus ir aplinkybes, susijusias su draudžiamo susitarimo sudarymu, jo ekonomine logika, kurie nebuvo Konkurencijos tarybos išsamiai nustatyti, todėl jai turėtų būti taikoma lengvinanti aplinkybė – padėjimas Konkurencijos tarybai tyrimo metu. UAB „Ecoservice“ teigė, kad gailisi dėl pažeidimo, jos vaidmuo jame buvo pasyvus. Be to, vertindama atgrasymo poreikį skiriant baudą Konkurencijos taryba turėtų įvertinti, kad UAB „Ecoservice“ ėmėsi priemonių suvaldyti pažeidimus, patvirtino pažeidimų prevencijos diegimo planą, parengė išsamų konkurencijos teisės rinkinį, su kuriuo pasirašytinai supažindino įmonės darbuotojus.

(96) UAB „Ekoaplinka“ nurodė, kad jos veiksmai nebuvo sąmoningai ar tyčia nukreipti riboti konkurenciją. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktoriaus, nesiekė ir neišreiškė valios sudaryti draudžiamą susitarimą, o jo veiksmai išplaukė iš nagrinėjamų įmonių atstovų draugiškų santykių.

¹¹⁸ Dokumentas buvo A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, kompiuterio aplanko „atsakymai“ aplanke „Vezimo konkursas“ (bylos 12 tomas, 40a – 40c lapai).

¹¹⁹ 2015 m. lapkričio 9 d. iš A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, elektroninio pašto <...>@ekoaplinka.org į D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomosios direktorės, elektroninį paštą <...>@gmail.com išsiųstas elektroninis laiškas su priedu (bylos 20 tomas, 110 – 113 lapai).

Teigė, kad Tyrimo metu nesurinkta pakankamai duomenų pagrįsti ne konkrečių darbuotojų, bet savarankiškai veikiančių ir laisvai konkuruojančių ūkio subjektų dalyvavimą draudžiamame susitarime, t. y. nebuvo pagrindo teigti, kad apie susitarimą buvo žinoma UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ vadovams ar kitiems darbuotojams. UAB „Ekoaplinka“ taip pat nurodė, kad nebuvo susitarta dėl Pirkimo laimėtojo, nes Pirkime dalyvavo ir nepriklausoma bendrovė UAB „VSA Vilnius“.

(97) UAB „Ekoaplinka“ nuomone, draudžiamas susitarimas nepadarė žalos, UAB „Ekoaplinka“ užima pakankamai mažą rinkos dalį, veikia išimtinai Marijampolės regione, dėl ko susitarimas galėtų būti pripažintas mažareikšmiu. UAB „Ekoaplinka“ nesutiko, kad įmonei skirtinos baudos dydis turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į bendrąsias UAB „Ekoaplinka“ pajamas, o ne pajamas iš sąvartyno eksploatavimo, kurios turėtų būti pripažintinos pajamomis, gautomis iš netiesiogiai iš su pažeidimu susijusios veiklos.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(98) Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte yra nurodyta, kad visi susitarimai, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, yra draudžiami ir negalioja nuo jų sudarymo momento, įskaitant ir susitarimą tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti (fiksuoti) tam tikros prekės kainas arba kitas pirkimo ar pardavimo sąlygas.

(99) Atsižvelgus į Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio nuostatas, vertinant UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ veiksmus, yra svarbu nustatyti, ar nagrinėjami šių ūkio subjektų veiksmai gali būti laikomi konkurenciją ribojančiais veiksmais Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio prasme. Atliekant šį vertinimą, visų pirma, apibrėžiama atitinkama rinka.

3. Atitinkama rinka ir jos dalyviai

(100) Atitinkama rinka apibrėžiama vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, kurioje atitinkama rinka įvardijama kaip tam tikros prekės rinka tam tikroje geografinėje teritorijoje, bei Konkurencijos tarybos paaiškinimais dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo, patvirtintais Konkurencijos tarybos 2000 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 17, kurie parengti ir suderinti su Europos Komisijos pranešimu „Dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo Bendrijos konkurencijos teisės tikslams“ (97/C 372/03)¹²⁰.

(101) Pagrindinis atitinkamos rinkos apibrėžimo tikslas yra nustatyti nagrinėjamų ūkio subjektų konkurentus, galinčius varžyti jų laisvę elgtis nepriklausomai nuo kitų rinkos dalyvių. Atitinkamos rinkos apibrėžimas apima keletą etapų. Pirmiausiai apibrėžiama prekės rinka, nustatant prekes, kurios yra ar gali būti pakeičiamos viena kita. Po to apibrėžiama geografinė rinka, nustatant teritoriją, kurioje tas pakeičiamumas vyksta ar gali vykti. Apibrėžus atitinkamą rinką, nustatomi rinkos dalyviai.

(102) Rinkos apibrėžimas yra priemonė konkurencijos riboms tarp įmonių nustatyti ir apibrėžti, o pagrindinis jo tikslas – sistemingai nustatyti konkurencijos ribojimus, su kuriais susiduria tam tikros įmonės. Rinkos apibrėžimas nėra savitiksliis dalykas, todėl kiekvienu konkrečiu atveju reikia įvertinti, kokia galima konkurencijos problema yra analizuojama ir kokių tikslu siekiama nustatyti atitinkamos rinkos apibrėžimą¹²¹. Poreikis atitinkamą rinką tiksliai ir detalai apibrėžti priklauso nuo nagrinėjamo pažeidimo pobūdžio¹²². Nagrinėjant horizontalaus pobūdžio susitarimą, pasireiškiantį kainų derinimu, pakanka nustatyti, kad ūkio subjektai yra konkurentai, kadangi susitarimas dėl kainų derinimo tarp konkurentų, įskaitant ir teikiant pasiūlymus konkursams, savaime laikomas pažeidimu¹²³. Tokiu atveju nėra būtynybės galutinai ir tiksliai apibrėžti rinką¹²⁴.

¹²⁰ OL C 372, 09/12/1997 p. 0005 – 0013.

¹²¹ LVAT 2013 m. sausio 21 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁰²-801/2013, AB „Orlen Lietuva“ v Konkurencijos taryba.

¹²² ESTT 2003 m. gruodžio 11 d. sprendimas byloje Nr. T/61/99 *Adriatica di Navigazione* 28-29 p.

¹²³ LVAT 2012 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A858-1704/2012, UAB „Autoūkis“ v Konkurencijos taryba.

¹²⁴ ESTT 2005 m. liepos 18 d. sprendimas byloje Nr. T-241/01, *Scandinavian airlines system v Europos Komisija*, 99 p.; sprendimas byloje Nr. T-374/94, *European Night Services v Europos Komisija*, 93-95, 103 p.; sprendimas byloje Nr. T-61/99, *Adriatica di Navigazione v Europos Komisija*, 28-29 p.

(103) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 12 dalyje prekės rinka įvardijama kaip visuma prekių, kurios, pirkėjų požiūriu, yra tinkamas pakaitalas viena kitai pagal jų savybes, naudojimą ir kainas.

(104) Nagrinėjant galimus draudžiamus susitarimus tarp konkurentų dėl viešiesiems pirkimams teikiamų pasiūlymų derinimo, nėra būtinybės tiksliai įvertinti prekės ypatumų ir tiksliai apibrėžti atitinkamą rinką, nes „atsižvelgiant į pačių viešųjų pirkimų procedūros esmę bei prasmę, perkančiosios organizacijos (ir konkurencijos teisės) požiūriu pareiškėjai ir kiti viešųjų pirkimų procedūrose dalyvavę bei komercinius pasiūlymus teikę ūkio subjektai laikytini konkurentais, nes pats komercinių pasiūlymų, kuriuos perkančioji organizacija laiko konkuruojančiais, pateikimas toje pačioje viešojo pirkimo procedūroje parodo, kad ūkio subjektai veikia kaip konkurentai“¹²⁵. Pakanka nustatyti, kad viešuosiuose pirkimuose ūkio subjektai veikė kaip konkurentai, siūlydami įsigyti perkančiosios organizacijos pageidaujamą prekę ar paslaugą. Analogiškos praktikos laikosi ir Europos Komisija¹²⁶.

(105) Vadovaujantis aukščiau išdėstytu, atitinkama rinka apibrėžiama atsižvelgiant į perkančiosios organizacijos pageidaujamą įsigyti prekę, o vertinti kitų Pirkime dalyvavusių ūkio subjektų teikiamų paslaugų pakeičiamumo nėra reikalinga.

(106) Perkančioji organizacija UAB MAATC Pirkimo dokumentuose nurodė, kad siekia įsigyti mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugas (nutarimo (11) pastraipa). Pirkime dalyvavę tiekėjai UAB „Marijampolės švara“, UAB „Ecoservice“ nurodė, kad teikia atliekų tvarkymo paslaugas (nutarimo (21), (25) pastraipos)¹²⁷. UAB „Ekoaplinka“ šiuo metu veiklos nevykdo (nutarimo (18) pastraipa)¹²⁸. Nepriklausomai nuo to, kokias paslaugas įprastai ar faktiškai teikia Pirkime dalyvavę tiekėjai, tai nekeičia vertinimo šiuo atveju, nes šie ūkio subjektai, dalyvavę Pirkime ir teikę komercinius pasiūlymus jame, yra laikytini konkurentais¹²⁹.

(107) Įvertinus minėtas aplinkybes darytina išvada, kad UAB MAATC siekė įsigyti mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugas, o Pirkime dalyvavę ūkio subjektai savo veiksmus derino UAB MAATC įsigyjant būtent tokio pobūdžio paslaugas. Nagrinėjamo tyrimo tikslais prekės rinka apibrėžtina kaip komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo į apdorojimo įrenginius rinka.

(108) Vis dėlto, kaip jau minėta, nėra būtinybės detalai nagrinėti prekės rinkos, nes tai nėra reikšminga vertinant ūkio subjektų veiksmų atitiktį Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams, o pakanka tik nustatyti, kad nagrinėjami ūkio subjektai yra konkurentai.

(109) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 3 dalis numato, kad geografinė rinka – teritorija, kurioje visi ūkio subjektai susiduria su iš esmės panašiomis konkurencijos sąlygomis tam tikroje prekės rinkoje ir kuri, atsižvelgiant į tai, gali būti atskiriama lyginant su greta esančiomis teritorijomis.

(110) Vertinant komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų rinkos geografinės rinkos ribas, atsižvelgtina į nagrinėjamų ūkio subjektų veiklos teritoriją bei jiems taikomo teisinio reguliavimo ypatumus.

(111) Nors UAB MAATC siekė įsigyti paslaugas kurios turėjo būti teikiamos Marijampolės regione, tačiau tai nesudarė jokių kliūčių Pirkime komercinius pasiūlymus teikti ūkio subjektams, veikiantiems visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje (nutarimo (11) pastraipa). Be to, Pirkime dalyvavusių tiekėjų ar jų dukterinių įmonių, kurios taip pat buvo pasitelktos siekiant gauti Pirkimui reikalingą transportą ar įrangą, registruotos buveinės ir veiklos teritorijos nepatenka į Marijampolės regiono teritoriją (nutarimo (3), (22) pastraipos). Tai taip pat pagrindžia, kad Pirkime dalyvavusios įmonės gali teikti savo paslaugas visoje Lietuvoje ir iš esmės nesusiduria su ūkinės veiklos teisiniais apribojimais ar kitomis veiklos kliūtėmis, kurios nulemtų ūkio subjektų pasiskirstymą smulkesnėmis, nei Lietuvos Respublika, teritorijomis.

(112) Be to, viešųjų pirkimų teisinio reguliavimo ypatumai, pirkimo procedūrų formalumas, įmonių veiklos reglamentavimas vertinami kaip aplinkybės, kurios sukuria papildomų kliūčių, su

¹²⁵ LVAT 2012 m. birželio 21 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵²-2016/2012, UAB „Eksortus“, UAB „Specialus montažas – NTP“ v Konkurencijos taryba.

¹²⁶ Europos Komisijos 2007 m. vasario 21 d. sprendimas byloje Nr. COMP/E-1/38.823, Po/Elevators and Escalators.

¹²⁷ 2015 m. gruodžio 16 d. Z. M. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 4 klausimą (bylos 4 tomas, 6 lapas); 2015 m. gruodžio 16 d. A. M. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 4 klausimą (bylos 9 tomas, 7 lapas).

¹²⁸ 2015 m. gruodžio 16 d. A. L. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 4 klausimą (bylos 12 tomas, 12 lapas).

¹²⁹ LVAT 2012 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁸⁵⁸-293/2012, UAB „Autodina“ v Konkurencijos taryba.

kuriomis susiduria kitų valstybių ūkio subjektai, siekdami dalyvauti Lietuvoje rengiamuose viešuosiuose pirkimuose¹³⁰. Analogiškos kliūtys mažina ir Lietuvos ūkio subjektų paskatas dalyvauti užsienio valstybėse rengiamuose viešuosiuose pirkimuose bei kituose konkursuose. Vis dėlto tai savaime nėra kliūtys viešuosiuose pirkimuose dalyvauti įmonėms iš bet kurio Lietuvos regiono, ypač kai viešųjų pirkimų reguliavimas taip pat nėra skirtingas priklausomai nuo kokio nors regiono.

(113) Neatmestina galimybė, kad geografinė prekės rinka galėtų būti apibrėžiama ir siauriau nei visa Lietuvos Respublikos teritorija. Tikėtina, kad ūkio subjektai, vykdantys ūkinę veiklą Marijampolės regiono teritorijoje, teikdami komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo paslaugas, galėtų patirti mažesnius kaštus, ar turėtų geresnes transporto priemonių ar kitos įrangos transportavimo galimybes nei ūkio subjektai iš kitų regionų. Vis dėlto šiuo atveju nustatytos aplinkybės rodo, jog ūkio subjektai, vykdantys veiklą kituose Lietuvos regionuose, nebuvo apriboti tokių priežasčių ir dalyvavo Pirkime.

(114) Vadovaujantis aukščiau išdėstytomis aplinkybėmis nagrinėjamu atveju geografinė rinka apibrėžiama ne plačiau kaip Lietuvos Respublikos teritorija. Bet kuriuo atveju, kaip jau buvo minėta (nutarimo (102) pastraipa), vertinamų ūkio subjektų veiksmų pobūdis lemia, kad nėra būtina tiksliai apibrėžti geografinę teritoriją, nes tai nekeistų jų veiksmų vertinimo.

(115) Apibendrinant, šio tyrimo tikslais atitinkama rinka apibrėžiama kaip mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius Lietuvos Respublikos teritorijoje rinka.

(116) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 9 dalis įtvirtina, kad ūkio subjektai, kurie toje pačioje atitinkamoje rinkoje susiduria arba gali susidurti su tarpusavio konkurencija, laikytini konkurentais.

(117) Kaip jau minėta (nutarimo (106) pastraipa), ūkio subjektai, kurie teikia pasiūlymus tame pačiame viešajame pirkime, yra tiesiogiai konkuruojantys tarpusavyje siūlydami pirkimo objektu esančias analogiškas prekes ar paslaugas.

(118) Atsižvelgus į šioje nutarimo dalyje nurodytas aplinkybes, mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų Pirkime dalyvavę tiekėjai UAB „Ekoaplinka“, UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“, yra laikomi konkurentais.

4. Nagrinėjamų ūkio subjektų veiksmų vertinimas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio prasme

(119) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi, visi susitarimai, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, yra draudžiami ir negalioja nuo jų sudarymo momento. Šio straipsnio 1 dalies 1 punktą draudžia susitarimus tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti (fiksuoti) tam tikros prekės kainas arba kitas pirkimo ar pardavimo sąlygas.

4.1. Nagrinėjamų ūkio subjektų susitarimas UAB MAATC Pirkime

(120) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 15 dalis susitarimą apibrėžia kaip bet kuria forma (raštu ar žodžiu) dviejų ar daugiau ūkio subjektų sudarytas sutartis arba ūkio subjektų suderintus veiksmus, įskaitant bet kurio ūkio subjektų junginio (asociacijos, susivienijimo, konsorciumo ir pan.) arba šio junginio atstovų priimtą sprendimą.

(121) LVAT bei ESTT praktikoje pripažįstama, jog tam, kad būtų sudarytas susitarimas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir SESV 101 straipsnio prasme, pakanka nustatyti eksplicitinį arba implicitinį šalių valios (norų, ketinimų) sutapimą (suderinimą) veikti rinkoje atitinkamu būdu, o subjektyvūs pareiškėjų siekiai, dalyvaujant susitarime, paprastai neturi jokios reikšmės¹³¹. Be to, šalių

¹³⁰ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų tarnybos pateiktoje smulkaus ir vidutinio verslo subjektų dalyvavimo Lietuvos viešuosiuose pirkimuose analizėje nurodoma, jog 2012 m. užsienio įmonių skaičius tarp visų Lietuvoje viešuosiuose pirkimuose dalyvavusių įmonių sudaro vos 5,1 proc. Žr. http://www.vpt.lt/vpt/uploaded/Verslo_subjektu_dalyvavimas/Smulkaus_ir_vidutinio_verslo_subjektu_dalyvavimo_Lietuvos_viesuosiuose_pirkimuose_2012_m._rezultatu_ataskaita_0531.pdf

¹³¹ LVAT 2011 m. kovo 28 d. sprendimas byloje Nr. A⁵²⁵-2577/2011, Lietuvos komunikacijos agentūrų asociacija (KOMAA) ir kt. v Konkurencijos taryba; LVAT 2011 m. gegužės 27 d. sprendimas byloje Nr. A⁸⁵⁸-294/2011, UAB „Anoniminių darboholikų klubas“ v Konkurencijos taryba; LVAT 2011 m. birželio 23 d. nutartis byloje Nr. A⁴⁴⁴-

valia gali išplaukti tiek iš sutarties sąlygų, tiek iš šalių elgesio, nes susitarimais taip pat pripažįstami ne tik formalūs, rašytiniai susitarimai (rašytinės sutarties sudarymas), bet ir žodiniai susitarimai ar net teisiškai neįpareigojantys dokumentai. Net iš pirmo žvilgsnio vienašalis aktas, nepriklausomai nuo jo formos, gali būti laikomas susitarimu, jei jis išreiškia bendrą bent dviejų šalių valią. Atitinkamai šalių valia gali būti išreikšta tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai (numanomai, neišreiškiant žodžiais, „nebyliai“)¹³².

(122) Be to, kiekvienas ūkio subjektas, veikiantis rinkoje, turi nepriklausomai pasirinkti savo elgesį joje. Toks reikalavimas draudžia atsirasti bet kokiam tiesioginiam ar netiesioginiam kontaktui tarp tokių subjektų, jeigu šio kontakto tikslas arba padarinys yra daryti poveikį esamo arba potencialaus konkurento elgesiui rinkoje ar atskleisti tokiam konkurentui elgesio kryptį, kurią jie patys nusprendė pasirinkti arba ketina pasirinkti rinkoje¹³³.

(123) Taigi, UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ veiksmų vertinimui Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 15 dalies ir 5 straipsnio prasme, svarbios faktinės aplinkybės leidžiančios daryti pagrįstą išvadą, jog šie ūkio subjektai išreiškė bendrą valią derinti savo komercinius pasiūlymus UAB MAATC Pirkime, įskaitant komercinių pasiūlymų kainas, ir tokiu būdu ribojo konkurenciją.

(124) Konkurencijos tarybos nustatytos faktinės aplinkybės patvirtino, kad UAB „Ekoaplinka“ komercinis pasiūlymas, įskaitant ir jo kainą, buvo parengtas kartu su UAB „Marijampolės švara“ bei UAB „Ecoservice“ darbuotojais bei suderintas su pastarųjų įmonių bendru komerciniu pasiūlymu.

(125) Pirma, UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ negalėjo nežinoti, kad dalyvaus Pirkime, ir viena su kita konkuruos. Kaip nurodyta ir šio nutarimo (15), (30)-(36), (117) pastraipose, akivaizdu, kad tame pačiame Pirkime komercinius pasiūlymus teikiantys ūkio subjektai konkuruoja tarpusavyje dėl Pirkimo laimėjimo ir yra vienas kito konkurentai. UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ atstovai patvirtino ne tik, kad buvo pažįstami dar iki Pirkimo, t. y. A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, nurodė, kad seniai pažįsta Z. M., UAB „Marijampolės švara“ generalinį direktorių, A. D., UAB „Marijampolės švara“ generalinio direktoriaus pavaduotoją, bei D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomąją direktorę, tačiau ir tai, kad prieš Pirkimą bendravo ir konsultavosi su juo susijusiais klausimais (nutarimo (30)-(35) pastraipos).

(126) Be to, UAB „Marijampolės švara“ turima medžiaga, susijusia su Pirkimu, pasidalino su įmone UAB „Ekoaplinka“, t. y. UAB „Ecoservice“, UAB „Ekonovus“ bei UAB „Marijampolės švara“ jungtinės veiklos sutartis ir šių įmonių tiekėjo deklaracijos Pirkimui, buvo A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinio direktoriaus, kompiuteryje (nutarimo (36) pastraipa). A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, iš UAB „Marijampolės švara“ prieš pasiūlymų Pirkimui pateikimo terminą gavo UAB „Marijampolės švara“ prašymą – anketą sutartinių prievolių įvykdymo laidavimo draudimo sutarčiai būtent šiam Pirkimui sudaryti (nutarimo (31) pastraipa).

(127) A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojas, ir D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, organizavo UAB „Ekoaplinka“ vardu ir jai Pirkimo kvalifikacinių reikalavimų įgyvendinimui reikalingo transporto ir įrangos pirkimo-pardavimo, panaudos ar nuomos sutarčių sudarymą su įvairiomis įmonėmis, įskaitant UAB „Ecoservice“ dukterines bendroves – UAB „Specialus autotransportas“ ir UAB „Komunalinių įmonių kombinatas“ (nutarimo (55)-(70) pastraipos), konsultavo kitais klausimais dėl Pirkimo (nutarimo (64)-(65) pastraipos).

1433/2011, UAB „Elektromarktas“, UAB „Forum Cinemas Home Entertainment“ ir kiti v Konkurencijos taryba; ESTT 2000 m. spalio 26 d. sprendimas byloje Nr. T-41/96 Bayer v Europos Komisija, 68 p.

¹³² LVAT 2012 m. sausio 26 d. nutartis byloje Nr. A⁸⁵⁸-269/2012, UAB „Puse Plus Kaunas“ v Konkurencijos taryba; ESTT 1970 m. liepos 15 d. sprendimas byloje 41/69ACF Chemiefarma NV v Komisija; ESTT 2006 m. liepos 13 d. sprendimas byloje C-74/04 P, Komisija v Volkswagen; ESTT 1983 m. spalio 25 d. sprendimas byloje 107/82 AEG-Telefunken v Komisija.

¹³³ ESTT 1975 m. gruodžio 16 d. sprendimas sujungtose bylose Nr. 40-48, 50, 54-56, 111, 113 ir 114/73 Cooperatieve Vereniging „Suiker Unie“ UA ir kt. v Europos Komisija.; 1999 m. liepos 8 d. sprendimas byloje Nr. C-199/92 P Hüls AG v Europos Komisija, 160 p. ir jame nurodyta ESTT praktika.

(128) Antra, UAB „Ekoaplinka“ teikdama komercinį pasiūlymą Pirkimui nesiėlgė savarankiškai bei derino savo veiksmus dėl komercinio pasiūlymo kainos nustatymo, su Pirkime dalyvavusiomis UAB „Ecoservice“ bei UAB „Marijampolės švara“.

(129) 2015 m. rugsėjo 28 d., t. y. prieš komercinių pasiūlymų pateikimo Pirkime terminą, D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, parengė konkuruojančios UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo su užpildytomis Pirkimo dokumentų 1 ir 7 priedo kainų detalizavimo lentelėmis projektą ir nusiuntė jį A. L., UAB „Ekoaplinka“ generaliniam direktoriui (nutarimo (39)-(41) pastraipos). Be to, pastarąjį projektą D. S. parengė pagal kito UAB „Ecoservice“ darbuotojo – D. L., UAB „Ecoservice“ ekonomisto, paruoštas kainų detalizavimo lenteles (nutarimo (45)-(48) pastraipos). A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, Pirkime pateikė pagal minėtą projektą parengtą UAB „Ekoaplinka“ komercinį pasiūlymą nepakeisdamas D. S. parengtame projekte nurodytos pasiūlymo kainos (nutarimo (41)-(42) pastraipos).

(130) Be to, UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo bei UAB „Marijampolės švara“, ir UAB „Ecoservice“ bendro komercinio pasiūlymo derinimą patvirtina ir tai, kad šių pasiūlymų kainos pastovioji ir kintamoji dalis neatitiko 70 ir 30 proc. galutinės pasiūlymo kainos proporcijos, kaip to reikalavo Pirkimo sąlygų 1 priedas (nutarimo (48)-(53) pastraipos), bei formos panašumai, kurie neatitiko UAB MAATC Pirkimo sąlygų 1 priedo – pasiūlymo formos, ir kurių negalima paaiškinti kitaip, nei tuo, jog pasiūlymai buvo derinti prieš pateikiant UAB MAATC (nutarimo (44) pastraipa).

(131) Trečia, Pirkimo laimėtojas buvo paskelbtas tik 2015 m. gruodžio 29 d. (nutarimo (16) pastraipa). Tiek UAB „Marijampolės švara“, tiek UAB „Ecoservice“ ir po Pirkimo vokų atplėšimo buvo suinteresuotos, kad UAB „Ekoaplinka“ komercinis pasiūlymas būtų pripažintas atitinkančiu Pirkimo sąlygas ir laimėtų Pirkimą, todėl toliau bendradarbiavo. UAB „Marijampolės švara“ ir UAB „Ecoservice“ padėjo UAB „Ekoaplinka“ parengiant atsakymus į UAB MAATC raštus, kuriais UAB „Ekoaplinka“ buvo prašoma patikslinti komercinio pasiūlymo duomenis (nutarimo 1.4 dalis).

(132) A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, elektroniniu paštu D. S., UAB „Ecoservice“ vykdomajai direktorei, persiuntė 2015 m. spalio 7 d. ir 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštus bei atsakymo projektą į 2015 m. lapkričio 5 d. UAB MAATC raštą, o ji padėjo rengti atsakymų projektus, gauti kitus prašomus dokumentus (nutarimo (73)-(88) pastraipos). Z. M., UAB „Marijampolės švara“ generalinis direktorius, bei A. D., UAB „Marijampolės švara“ direktoriaus pavaduotojas, taip pat prisidėjo UAB „Ekoaplinka“ rengiant atsakymą į 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą ir gaunant jame reikalaujamas pažymas (nutarimo (79), (80), (85) pastraipos), o galutinis UAB „Ekoaplinka“ atsakymas į jį, savo turiniu buvo itin panašus į UAB „Marijampolės švara“ pateiktą atsakymą į jai skirtą analogišką 2015 m. spalio 30 d. UAB MAATC raštą (nutarimo (86)-(87) pastraipos).

(133) Visos šios aplinkybės pagrindžia, kad Pirkime dalyvavusios įmonės UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ tik tariamai pateikė konkuruojančius komercinius pasiūlymus, o tiesiogiai bei netiesiogiai bendradarbiaudamos iki komercinių pasiūlymų pateikimo Pirkime termino ir po Pirkimo vokų atplėšimo siekė atskleisti įmonių veiklos kryptį ir taip paveikti viena kitos elgesį rinkoje. UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ bei UAB „Marijampolės švara“ darbuotojai buvo pažįstami prieš Pirkimą, žinojo apie tai, kad įmonės dalyvaus Pirkime. UAB „Ecoservice“ vykdomoji direktorė, remdamasi UAB „Ecoservice“ ekonomisto skaičiavimais, paruošė UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projektą ir nurodė pasiūlymo kainą, kuri UAB „Ekoaplinka“ teikiant komercinį pasiūlymą Pirkime nebuvo pakeista. UAB „Ekoaplinka“ komercinis pasiūlymas ir UAB „Marijampolės švara“ bei UAB „Ecoservice“ bendras komercinis pasiūlymas buvo vizualiai panašūs, turėjo bendrą nukrypimą nuo Pirkimo dokumentų 1 priedo. UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ tarpininkavo UAB „Ekoaplinka“ sudarant Pirkimui reikalingo transporto bei įrangos nuomos, panaudos ar pirkimo – pardavimo sutartis iki komercinių pasiūlymų Pirkimui pateikimo termino, rengė atsakymų projektus į UAB MAATC raštus po Pirkimo vokų atplėšimo ir padėjo gauti minėtuose raštuose prašomus dokumentus.

(134) Atsakant į UAB „Ekoaplinka“ argumentus, kad A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, nesuprato, kad jo veiksmais gali būti pažeistos Konkurencijos įstatymo nuostatos, todėl neišreiškė valios sudaryti draudžiamą susitarimą, primintina, kad subjektyvūs ūkio subjekto atstovo

vertinimai, kad jo veiksmai nepažeidžia Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimų, nereiškia, kad ši nuostata netaikoma, jei nustatomas šalių valios sutapimas. Kvalifikuojant susitarimą pagal Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą, pakanka nustatyti eksplicitinį arba implicitinį šalių valios sutapimą veikti rinkoje atitinkamu būdu, o subjektyvūs pareiškėjų siekiai dalyvaujant susitarime, paprastai neturi jokios reikšmės¹³⁴. Be to, atsižvelgiant į aukščiau nustatytas aplinkybes, nėra pagrindo teigti, kad A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, negalėjo nesuprasti, kad bendrauja su savo konkurentų atstovais kainų fiksavimo klausimais. Net jei A. L., UAB „Ekoaplinka“ generalinis direktorius, bendraudamas su konkurentų atstovais subjektyviai neturėjo tikslo pažeisti Konkurencijos įstatymo ir nekvalifikavo savo veiksmų kaip Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio draudžiamo susitarimo, tai nekeičia fakto, kad objektyviais veiksmais ūkio subjektų valia dėl bendro elgesio buvo suderinta ir susitarimas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio prasme buvo sudarytas.

(135) UAB „Ekoaplinka“ taip pat teigė, kad siekiant pagrįstai teigti, jog tarp įmonių UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ bei UAB „Marijampolės švara“, o ne atskirų jų darbuotojų, buvo sudarytas draudžiamas susitarimas, reikia gauti paaiškinimus iš šių įmonių vadovų, taip pat D. L., UAB „Ecoservice“ ekonomisto, dėl jo atliktų skaičiavimų. Konkurencijos tarybos vertinimu, nustatytos aplinkybės, įskaitant ir kitus šių įmonių atstovų paaiškinimus, kurias pripažino bei neginčijo ir UAB „Ecoservice“, ir UAB „Marijampolės švara“, patvirtina, jog draudžiamas susitarimas tarp šių ūkio subjektų buvo sudarytas. Todėl nėra pagrindo sutikti, kad būtina surinkti papildomus įrodymus ir papildomai gauti paaiškinimus iš UAB „Ekoaplinka“ nurodytų asmenų.

(136) Taigi, UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ bei UAB „Marijampolės švara“ dalyvaudamos Pirkime veikė ne savarankiškai, o derino savo veiksmus bei UAB MAATC pateikė tarpusavyje suderintus komercinius pasiūlymus, įskaitant pasiūlymų kainas, ir taip sudarė Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte draudžiamą susitarimą.

4.2. Nagrinėjamų ūkio subjektų susitarimo UAB MAATC Pirkime įtaka konkurencijai

(137) Nustačius, kad dalyvaudami UAB MAATC Pirkime UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ sudarė susitarimą, dėl ko pateikė tarpusavyje suderintus komercinius pasiūlymus, įskaitant jų kainas, Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio taikymo tikslais vertintina, ar toks susitarimas riboja ar gali riboti konkurenciją.

(138) Kaip jau minėta, Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte yra numatytas draudimas ūkio subjektams sudaryti susitarimus, kuriais siekiama riboti arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, įskaitant susitarimus tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti (fiksuoti) tam tikros prekės kainą. Pagal Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalį konkurentų sudarytas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas susitarimas visais atvejais laikomas ribojančiu konkurenciją. Nėra būtina įrodyti tokio susitarimo ar veiksmų realaus poveikio konkurencijai¹³⁵.

(139) LVAT yra nurodęs, kad Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 2 dalies draudimu, kuriuo „susitarimas dėl tiesioginio ar netiesioginio kainų fiksavimo pats savaime riboja konkurenciją <...>, pirmiausia siekiama apsaugoti ne tik atitinkamoje rinkoje dalyvaujančius kitus konkurentus ar vartotojų interesus, bet rinkos struktūrą ir kartu pačią konkurenciją, kaip visuotines vertybes, garantuojančias inter alia konstitucinę ūkinės veiklos laisvę ir iniciatyvą. Laisvas konkuravimas kainomis yra viena iš pagrindinių sąžiningos konkurencijos formų, o kainų fiksavimas tiesiogiai įsiterpia ir kliudo formuotis konkurencingų procesų rezultatams“¹³⁶.

(140) ESTT taip pat ne kartą patvirtino, „kad susitarimai dėl kainų nustatymo <...> gali būti laikomi darančiais tokią didelę neigiamą įtaką kainai, prekių kiekiui ar kokybei ir paslaugoms, kad

¹³⁴ LVAT 2011 m. kovo 28 d. sprendimas adm. byloje Nr. A⁵²⁵-2577/2011, UAB „DDB Vilnius“, UAB „VRS grupė“ ir kiti v Konkurencijos taryba.

¹³⁵ LVAT 2012 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁸⁵⁸-293/2012 UAB „Autodina“ v Konkurencijos taryba.

¹³⁶ LVAT 2011 m. kovo 28 d. sprendimas adm. byloje Nr. A⁵²⁵-2577/2011, Lietuvos komunikacijos agentūrų asociacija ir kiti v Konkurencijos taryba.

*gali būti pripažįstama, jog [SESV 101] straipsnio 1 dalies taikymo tikslais neverta įrodinėti, kad tais veiksmais daromas konkretus poveikis rinkai.*¹³⁷

(141) Analogiškos nuomonės dėl susitarimų dėl kainų ar kitų pardavimo sąlygų nustatymo laikosi ir Europos Komisija, kurios pranešimo „Sutarties 81¹³⁸ straipsnio 3 dalies taikymo gairės“¹³⁹ 21 punkte paaiškinta, jog konkurencijos ribojimai pagal tikslą – tai tokie ribojimai, kurie vien pagal savo pobūdį gali riboti konkurenciją. Tai yra tokie ribojimai, kurie, atsižvelgiant į Europos Sąjungos konkurencijos taisyklių tikslus, turi tokį didelį potencialą daryti neigiamą poveikį konkurencijai, kad Sutarties 101 straipsnio 1 dalis gali būti pritaikoma ir be įrodymų, kad buvo faktiškai padarytas poveikis rinkai. Ši prielaida remiasi tuo, kad ribojantį tikslą turintys susitarimai visada reikšmingai riboja konkurenciją. Prie tokių ribojimų priskiriami ir susitarimai dėl tiesioginio ar netiesioginio prekių kainų ar kitų su prekės pardavimu susijusių sąlygų nustatymo.

(142) Kaip nustatyta nutarimo 4.1 dalyje, UAB MAATC organizuotame Pirkime dalyvavusios įmonės UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ sudarė Konkurencijos įstatymo draudžiamą susitarimą, nes susitarė pateikti suderintus komercinius pasiūlymus, įskaitant pasiūlymų kainas ir tokiu būdu sudarė sąlygas Pirkimą laimėti iš anksto žinomam ūkio subjektui.

(143) UAB „Ecoservice“ darbuotoja parengė UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo Pirkimui projektą, įskaitant ir kainą bei reikalingus kainos apskaičiavimo duomenis. UAB „Ekoaplinka“ nepakeitusi pasiūlymo kainos ir jos apskaičiavimo tik minimaliai pakoregavusi projektą pateikė jį UAB MAATC. UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ tarpininkavo UAB „Ekoaplinka“ sudarant transporto ir įrangos, reikalingos Pirkimui, pirkimo-pardavimo, panaudos ar nuomos sutartis su įvairiomis įmonėmis, įskaitant ir UAB „Ecoservice“ dukterines įmones. Be to, tiek UAB „Marijampolės švara“, tiek UAB „Ecoservice“ konsultavo UAB „Ekoaplinka“ kitais su Pirkimu bei komercinio pasiūlymo pateikimu susijusiais klausimais tiek prieš komercinių pasiūlymų pateikimo Pirkimui terminą, tiek po Pirkimo vokų atplėšimo.

(144) Šie, Konkurencijos tarybos nustatyti, UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ veiksmai neleidžia abejoti dėl jų tikslo riboti konkurenciją. Įmonės dalyvaudamos Pirkime neveikė savarankiškai ir derino komercinius pasiūlymus tiek prieš pateikiant juos UAB MAATC, tiek tikslinant pasiūlymų duomenis po Pirkimo vokų atplėšimo. Siekiant konstatuoti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą, šiuo atveju užtenka nustatyti faktą, jog esant vieninteliame pasiūlymų vertinimo kriterijui – kainai, Pirkime dalyvavusios įmonės derino komercinius pasiūlymus bei žinojo konkurentų komercinių pasiūlymų turinį.

(145) LVAT, patvirtindamas Konkurencijos tarybos praktiką¹⁴⁰, yra pažymėjęs, jog komercinių pasiūlymų turinio derinimo, t. y. informacijos, įskaitant kainą, apie būsimų komercinių pasiūlymų turinį atskleidimo konkurentui, prieš juos pateikiant perkančiajai organizacijai praktika traktuotina kaip prieštaraujanti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktui. Kai ūkio subjektai komercinių pasiūlymų sąlygas iš anksto suderina prieš juos pateikdami viešuosius pirkimus rengiančiai organizacijai, akivaizdu, jog viešojo pirkimo laimėtoją nulemia ne konkurencinė kova, o išankstinis ūkio subjektų susitarimas. Tokiais atvejais komercinių pasiūlymų turinio derinimo pasekmė yra ta, jog sudaromos sąlygos viešuosius pirkimus laimėti iš anksto žinomam ūkio subjektui, todėl pati viešųjų pirkimų procedūra tampa fiktyvi ir praranda savo prasmę¹⁴¹.

(146) Taigi, įvertinusi nustatytas aplinkybes bei vadovaudamasi nurodytais teisės aktais ir teismų praktika, Konkurencijos taryba daro išvadą, kad UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ bei UAB „Marijampolės švara“, dalyvaudamos Pirkime dėl mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų

¹³⁷ ESTT 2014 m. rugsėjo 11 d. sprendimas Nr. C-67/13P, *Groupement des cartes bancaires v Europos Komisija*, 51 p.

¹³⁸ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnis.

¹³⁹ OL, 2004 C 101, p. 97.

¹⁴⁰ Pavyzdžiui, Konkurencijos tarybos 2010 m. lapkričio 11 d. nutarimas Nr. 2S-28 „Dėl ūkio subjektų, teikiančių automobilių nuomos ir pardavimo paslaugas, veiksmų, dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams“, Konkurencijos tarybos 2011 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 2S-10 „Dėl ūkio subjektų, užsiimančių pramoninių metalo ir kitų gaminių bei įrangos pardavimo veikla ir kita susijusia veikla, veiksmų dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams“.

¹⁴¹ LVAT 2012 m. balandžio 18 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁸⁵⁸-293/2012 UAB „Autodina“ v Konkurencijos taryba.

transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų pirkimo, veikė ne nepriklausomai, bet pateikė UAB MAATC tarpusavyje suderintus komercinius pasiūlymus, įskaitant pasiūlymų kainas. Tokiais veiksmais šie ūkio subjektai sudarė konkurenciją ribojantį susitarimą dėl kainos fiksavimo, kuris pažeidžia Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto draudimą.

5. Susitarimų vertinimas pagal mažareikšmiškumo ir išimties kriterijus

(147) Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Konkurencijos įstatymo 5 straipsnis gali būti netaikomas ūkio subjektų sudarytiems susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos. Tokiems susitarimams taikomas sąlygas ir reikalavimus nustato Reikalavimai ir sąlygos susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos, patvirtinti Konkurencijos tarybos 2016 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 1S-84 (2016) „Dėl Reikalavimų ir sąlygų susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos patvirtinimo“ (toliau – Reikalavimai)¹⁴².

(148) Remiantis Reikalavimais, Konkurencijos taryba netaiko Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio draudimo konkurentų, ne konkurentų susitarimams ir susitarimams, kuriuos sudėtinga priskirti konkurentų ar ne konkurentų susitarimams, jeigu jie atitinka Reikalavimų sąlygas. Jeigu susitarimas netenkina Reikalavimuose įtvirtintų sąlygų, jis negali būti laikomas dėl savo mažareikšmės įtakos negalinčiu itin riboti konkurencijos ir šiuo pagrindu negali būti netaikomas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnis.

(149) Reikalavimų 4.1 punkte numatyta, kad susitarimais, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos, nelaikomi susitarimai, kuriais siekiama riboti konkurenciją, įskaitant Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatytus susitarimus¹⁴³.

(150) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB MAATC Pirkime UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“, tarpusavyje derino komercinius pasiūlymus, įskaitant jų kainas, prieš juos pateikdamos UAB MAATC, o toks susitarimas turi siekį riboti konkurenciją ir yra laikomas visais atvejais ribojančiu konkurenciją pagal Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalį (nutarimo (138)-(142) pastraipos). Tokiam susitarimui nėra taikomos nuostatos skirtos susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos.

(151) Atsižvelgiant į aukščiau minėtas aplinkybes, Konkurencijos taryba daro išvadą, kad UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ sudarytas susitarimas netenkina Reikalavimų sąlygų, todėl jis negali būti pripažintas mažareikšmiu ir šiuo pagrindu išvengti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnyje numatyto draudimo sudaryti konkurenciją ribojančius susitarimus taikymo.

(152) Vadovaujantis aukščiau išdėstytu, argumentai, kad nagrinėjamas draudžiamas susitarimas galėtų būti pripažintas mažareikšmiu, nes susitarimas nepadarė žalos, įmonės užima mažą rinkos dalį ar veikia išimtinai Marijampolės regione, nėra reikšmingi ir nekeičia šio susitarimo vertinimo pagal Reikalavimus. UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ susitarimu dėl kainų nustatymo buvo siekiama riboti konkurenciją ir jam taikomas Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio draudimas nepriklausomai nuo atitinkamą susitarimą sudariusių ūkio subjektų rinkos dalių, veiklos teritorijos ar juo padarytos žalos.

(153) Nagrinėjamas ūkio subjektų konkurenciją ribojantis susitarimas taip pat nepatenka ir į Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio taikymo išimtį, kurios reikalavimus ir sąlygas nustato šio įstatymo 6 straipsnis.

¹⁴² Šie Reikalavimai įsigaliojo nuo 2016 m. lapkričio 1 d. Tyrimo ir Pranešimo apie atliktą tyrimą priėmimo metu galiojo ankstesnė Reikalavimų ir sąlygų susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmio poveikio negali itin riboti konkurencijos, patvirtintų Konkurencijos tarybos 2000 m. sausio 13 d. nutarimu Nr. 1, redakcija. Atsižvelgiant į tai, kad tiek ankstesnė, tiek ir nutarimo priėmimo metu galiojanti redakcija numatė analogišką reglamentavimą susitarimų dėl kainų nustatymo atžvilgiu, nutarime vadovaujamosi šiuo metu galiojančia redakcija.

¹⁴³ Ankstesnės redakcijos Reikalavimų 7.1 punktą taip pat numatė, kad susitarimais, kurie dėl savo mažareikšmio poveikio negali itin riboti konkurencijos, nelaikomi tokie horizontalūs susitarimai, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai nustatomos (fiksuojamos) tam tikros prekės kainos.

(154) Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šio įstatymo 5 straipsnis netaikomas, jeigu susitarimas skatina techninę ar ekonominę pažangą arba pagerina prekių gamybą ar paskirstymą bei taip sudaro galimybes vartotojams gauti papildomos naudos, ir jeigu: 1) susitariančiųjų šalių veiklai nesukelia apribojimų, kurie nėra būtini šiame straipsnyje nurodytiems tikslams pasiekti; 2) nesuteikia susitarimo šalims galimybės riboti konkurenciją didelėje atitinkamos rinkos dalyje. Pagal šio straipsnio 3 dalį Konkurencijos taryba turi teisę priimti teisės aktus ir nustatyti susitarimų grupes bei sąlygas, kurioms esant susitarimas tenkina šio straipsnio 1 dalies sąlygas.

(155) Vadovaudamasi šiomis nuostatomis bei atsižvelgdama į Europos Sąjungos institucijų praktiką, Konkurencijos taryba 2010 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 1S-140 numatė sąlygas, kurias tenkinantys susitarimai laikomi tenkinančiais minėtas Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje numatytas išimties sąlygas. Šiuose nutarimuose yra nustatyta, kad Konkurencijos įstatymo 5 straipsnyje numatyti draudžiami susitarimai, kurie negali paveikti Europos Sąjungos valstybių narių tarpusavio prekybos, tačiau tenkina kitas sąlygas, nustatytas Tarybos ir Europos Komisijos reglamentuose dėl SESV 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikros susitarimų grupėms, laikomi tenkinančiais Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies sąlygas¹⁴⁴.

(156) Tačiau aptariamais susitarimams išimties nuostatos nėra numatytos, kadangi tokio pobūdžio konkurenciją ribojantiems susitarimams ar suderintiems veiksams galimybės netaikyti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ar atitinkamai SESV 101 straipsnio nuostatų nenumato jokie tiek Europos Sąjungos institucijų, tiek nacionaliniai teisės aktai.

(157) Be to, kaip nurodoma Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje, pareiga įrodyti, kad susitarimas atitinka Konkurencijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, t. y. išimčiai keliamas sąlygas, tenka išimtimi besinaudojančiai susitarimo šaliai. Nagrinėjami ūkio subjektai tyrimo metu tokių įrodymų nepateikė.

(158) Dėl šių priežasčių Konkurencijos taryba daro išvadą, kad nėra aplinkybių, kurios pašalintų UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ sudaryto susitarimo prieštaravimą Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytam draudimui nustatyti (fiksuoti) prekių kainas.

6. Išvados dėl draudžiamo susitarimo

(159) UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“, dalyvaudamos UAB MAATC Pirkime pateikė tarpusavyje suderintus komercinius pasiūlymus, įskaitant pasiūlymų kainas ir tokiu būdu pažeidė Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus.

(160) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 1 punktu yra pagrindas šioms įmonėms taikyti Konkurencijos įstatyme numatytas sankcijas.

(161) Nors UAB „Marijampolės švara“ teigė, kad tyrimas jos atžvilgiu galėtų būti nutrauktas Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punkto pagrindu, su tokia nuomone negalima sutikti.

(162) Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punktas numato, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą nutraukti tyrimą, jeigu yra tenkinamos tokios sąlygos:

- (a) veiksmai nepadarė esminės žalos įstatymų saugomiems interesams;
- (b) ūkio subjektas, įtariamas pažeidęs įstatymą, geranoriškai nutraukė veiksmus;
- (c) ūkio subjektas, įtariamas įstatymo pažeidimu pateikė Konkurencijos tarybai rašytinį įsipareigojimą tokių veiksmų neatlikti ar atlikti veiksmus, šalinančius įtariamą pažeidimą ar sudarančius prielaidas jo išvengti ateityje.

(163) Jei nėra tenkinama bent viena iš sąlygų, Konkurencijos taryba neįgyja teisės nutraukti tyrimo Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punkto pagrindu¹⁴⁵.

(164) Tai, kad draudžiamu susitarimu nebuvo faktiškai padaryta žalos UAB MAATC, nes Lietuvos apeliacinis teismas 2016 m. birželio 16 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-762-381/2016 Pirkimo sąlygas buvo pripažinto neteisėtomis, Pirkime galėjo dalyvauti ir draudžiamo susitarimo

¹⁴⁴ Taikant šiuos Konkurencijos tarybos nutarimus, reglamentuose eurais išreikšti apyvartos dydžiai mažinami 10 kartų.

¹⁴⁵ LVAT 2013 m. kovo 5 d. sprendimas adm. byloje Nr. A⁵⁰²-706/2013, *TEO LT, AB v Konkurencijos taryba*; LVAT 2006 m. vasario 10 d. nutartis adm. byloje Nr. A7-783-06, *AB „Gubernija“ v Konkurencijos taryba*.

nesudariusios įmonės, ar UAB „Marijampolės švara“ jau po draudžiamo susitarimo sudarymo atleido jame dalyvavusius savo darbuotojus, nereiškia, jog nebuvo padaryta esminė žala būtent Konkurencijos įstatymo saugomiems interesams. LVAT yra nurodęs, kad darbuotojų, atsakingų už pažeidimą, atleidimas net nėra atsakomybę lengvinanti aplinkybė¹⁴⁶.

(165) Remiantis LVAT praktika, esminės žalos įstatymo saugomiems interesams padarymas yra vertinamoji sąlyga, ir jos buvimas turi būti konstatuojamas kiekvienu konkrečiu atveju, atsižvelgiant į visas bylos aplinkybes. Tai, ar ūkio subjekto veiksmai, kuriuos Konkurencijos taryba nagrinėja kaip galimai pažeidžiančius Konkurencijos įstatymo reikalavimus, padarė esminės žalos įstatymo saugomiems interesams priklauso nuo nagrinėjamų veiksmų pobūdžio, trukmės, masto ir kitų reikšmingų objektyvių aplinkybių¹⁴⁷.

(166) Šiuo atveju nagrinėjami veiksmai – konkurentų susitarimas dėl kainų nustatymo viešajame pirkime, laikytini vien jau pagal savo tikslą ribojančiais konkurenciją ir vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi pripažįstami visais atvejais ribojančiais konkurenciją, nepriklausomai nuo to, ar tokie veiksmai buvo įgyvendinti, ar faktinio tokių veiksmų poveikio konkurencijai. Tokie veiksmai pagal savo pobūdį daro esminę žalą sąžiningos konkurencijos laisvei, kurią siekia apsaugoti Konkurencijos įstatymas. Kaip jau buvo minėta, konkurentų sudarytų susitarimų dėl kainų nustatymo daroma žala konkurencijai pripažįstama ir teismų praktikoje (nutarimo (139)-(141) pastraipos)¹⁴⁸. Taigi, negalima sutikti su UAB „Marijampolės švara“, kad nustatytu draudžiamu susitarimu nebuvo padaryta esminė žala Konkurencijos įstatymo saugomiems interesams.

(167) Be to, Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punktą reikalauja, kad ūkio subjektas, įtariamas pažeidęs įstatymą, geranoriškai nutrauktų veiksmus. Šiuo atveju Pirkimas nutrauktas ne geranoriška pačių ūkio subjektų valia, tačiau 2016 m. birželio 16 d. Lietuvos apeliacinio teismo sprendimu (nutarimo (17) pastraipa).

(168) Kadangi nėra tenkinamos bent dvi iš būtinų Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punkto sąlygų, Konkurencijos taryba neturi pagrindo nutraukti tyrimo Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punkto pagrindu.

7. Sankcijos

(169) Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už draudžiamus susitarimus ūkio subjektams skiriama pinigine bausme iki 10 proc. bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais. Nustatant konkrečių baudų dydžius yra atsižvelgiama į Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje numatytas aplinkybes: padaryto pažeidimo pavojingumą, pažeidimo trukmę, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, kiekvieno ūkio subjekto įtaką pažeidimo padarymui bei ūkio subjekto prekių, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių su pažeidimu, pardavimų vertę.

(170) Baudos dydis nustatomas vadovaujantis Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64 „Dėl Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Baudų dydžio nustatymo aprašas), kurio 4 punkte nustatyta, kad už draudžiamą susitarimą ūkio subjektui skiriamas baudos dydis apskaičiuojamas dviem etapais: pirmiausia apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, vėliau bazinis baudos dydis tikslinamas – didinamas arba mažinamas.

(171) Nagrinėjamu atveju vertinant baudos skyrimui reikšmingas aplinkybes, reikia atsižvelgti į pažeidimo pavojingumą, pažeidimo trukmę, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes bei atgrasymą nuo draudžiamų konkurentų susitarimų dėl kainų fiksavimo ar rinkos pasidalijimo.

¹⁴⁶ LVAT 2012 m. lapkričio 27 d. nutartis adm. byloje Nr. A⁸²²-3003/2012, UAB „Plungės duona“ v Konkurencijos taryba.

¹⁴⁷ Konkurencijos tarybos 2014 m. rugsėjo 30 d. nutarimas Nr. 2S-9/2014, 112 pastraipa.

¹⁴⁸ ESTT 2014 m. rugsėjo 11 d. sprendimas byloje Nr. C-67/13P, *Groupement des cartes bancaires v Komisija*, 51 p.; ESTT 2015 m. kovo 19 d. sprendimas byloje Nr. C-286/13 P, *Dole Food Company, Inc. ir kiti v Komisija*, 113-115 p.

7.1. Bazinis baudos dydis

(172) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 4 punktu, bazinis baudos dydis apskaičiuojamas remiantis ūkio subjekto tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų pajamomis ir pažeidimo trukme.

(173) Baudų dydžio nustatymo aprašo 5 punktą nustato, kad pardavimų vertė paprastai nustatoma pagal paskutinių vienerių ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą ūkinių metų pardavimų pajamas, gautas iš tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų.

(174) UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ sudarė draudžiamą kainų nustatymo susitarimą 2015 m. UAB MAATC organizuotame Pirkime dėl mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų teikimo. Atsižvelgiant į tai, minėtų įmonių pajamos, susijusios su mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų teikimu, laikytinos tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų pajamomis.

(175) UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ 2015 m. gavo pajamų iš veiklos, susijusios su mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų teikimu. Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 4 punktu už Pirkime sudarytą draudžiamą susitarimą UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ skirtinų baudų dydžiai apskaičiuojami remiantis paskutinių vienerių ūkio subjektų dalyvavimo darant pažeidimą ūkinių metų pardavimų pajamomis, gautomis iš ūkio subjektų veiklos, susijusios su mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų teikimu.

(176) UAB „Ecoservice“ nuomone, tiesiogiai bei netiesiogiai su pažeidimu susijusiomis pardavimų pajamomis, turėtų būti laikomos pajamos, gautos ne visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, bet tik Marijampolės regione. Kiekvienas regionas, UAB „Ecoservice“ teigimu, pasižymi visiškai skirtingomis veiklos sąlygomis ir konkurencine aplinka, pavyzdžiui, ūkio subjektai, veikiantys konkretaus regiono teritorijoje, patiria mažesnius kaštus dėl transporto priemonių ir kitos įrangos perkėlimo nei subjektai, vykdanys veiklą kituose regionuose. Atliekų tvarkymo rinka laikytina lokalaus (regioninio) pobūdžio, didžioji dalis ūkio subjektų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas teikia konkrečių savivaldybių teritorijose ir tik keletas įmonių – daugiau nei vienos savivaldybės teritorijoje. Draudžiamas susitarimas Pirkime nedaro jokios įtakos nei UAB „Ecoservice“, nei jos konkurentų padėčiai kituose Lietuvos regionuose.

(177) Tai, kokios pajamos yra laikytinos tiesiogiai ar netiesiogiai susijusiomis su pažeidimu, vertinama atsižvelgiant į to konkretaus pažeidimo pobūdį bei nagrinėjamo draudžiamo susitarimo kontekstą. Pajamų, gautų iš tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų, sąvoka yra siejama su pardavimais, kuriuos paveikė ar galėjo paveikti pažeidimas – draudžiamas susitarimas. Vis dėlto, nėra būtina įrodyti, kad nagrinėjamas draudžiamas susitarimas realiai paveikė atitinkamus produktus ar pajamas, nes tokiu atveju būtų pakenkta šia nuostata siekiamam tikslui¹⁴⁹.

(178) Pažymėtina, kad šie UAB „Ecoservice“ pateikti argumentai dėl geografinės teritorijos (rinkos) nėra pagrindiniu kriterijumi nustatant tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų pajamas. Kaip jau buvo minėta, nagrinėjant horizontalaus kainų fiksavimo susitarimus, pakanka nustatyti, kad ūkio subjektai yra konkurentai, nes ir tiksliai neapibrėžiant atitinkamos rinkos, tokie susitarimai laikomi Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio pažeidimu (nutarimo (104) pastraipa).

(179) Viešuosiuose pirkimuose ūkio subjektai laikomi konkurentais tos prekės ar paslaugos atžvilgiu, kuri yra viešojo pirkimo objektas. Nagrinėjamu atveju Pirkimo objektu buvusi komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo paslaugų teikimo sutartis nebuvo sudaryta, todėl ūkio subjektai negavo pajamų, tiesiogiai susijusių su pažeidimu. Tačiau ūkio subjektų pajamos, gautos iš tų pačių paslaugų teikimo, t. y. mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo, laikomos netiesiogiai susijusiomis su pažeidimu, nes būtent dėl šių paslaugų teikimo vyko Pirkimas.

¹⁴⁹ ESTT sprendimas byloje Nr. T-374/94, *European Night Services v Europos Komisija*, 93-95 ir 103 p.; ESTT sprendimas byloje Nr. T-61/99, *Adriatica di Navigazione v Europos Komisija*, 28-29 p., ESTT 2015 m. balandžio 23 d. sprendimas byloje Nr. C-227/14 P, *LG Display Co. Ltd v Europos Komisija*, 56, 63 p.

(180) Įvertinus nustatytas aplinkybes ir viešųjų pirkimų specifiką, tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų pajamomis pagrįstai laikytinos visos ūkio subjektų gautos pajamos iš analogiškos veiklos, nepriklausomai nuo prekės geografinės rinkos apibrėžimo.

(181) Pagal Baudų dydžio nustatymo aprašo 4 punktą, jeigu ūkio subjektas neturi pajamų iš tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų, bazinis baudos dydis apskaičiuojamas pagal ūkio subjekto paskutiniiais ūkiniais metais gautas bendrąsias pajamas ir pažeidimo trukmę.

(182) Kadangi UAB „Ekoaplinka“ 2015 m. negavo pajamų iš mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų teikimo veiklos, už UAB MAATC Pirkime sudarytą draudžiamą susitarimą skirtinos baudos dydis šiam ūkio subjektui apskaičiuojamas remiantis paskutinių ūkinių metų bendrosiomis ūkio subjektų pajamomis, t. y. UAB „Ekoaplinka“ 2015 m. bendrosiomis pajamomis.

(183) Baudų dydžio nustatymo aprašo 16 punkte įtvirtinti atvejai, kai baudos dydis skaičiuojamas pagal ūkio subjektų bendrąsias pajamas. Minėtas punktas numato, kad bazinis baudos dydis lygus ūkio subjektų bendrųjų pajamų dalies, apskaičiuotos įvertinus pažeidimo pavojingumą, ir pažeidimo trukmės metais sandaugai. Pažeidimo pavojingumas įvertinamas atsižvelgiant į Aprašo 10 ir 11 punktuose nurodytas ir kitas aplinkybes, kiek tai būtina pažeidimo pavojingumui tinkamai įvertinti, vadovaujantis teisingumo, protingumo ir proporcingumo principais. Bazinis baudos dydis negali viršyti 10 proc. ūkio subjekto bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

(184) Atsakant į UAB „Ekopalinka“ argumentus, kad susijusiomis su pažeidimu jos atžvilgiu laikytinos pajamos iš sąvartyno eksploatavimo ir į jas atsižvelgiant turėtų būti nustatomas baudos dydis, pažymėtina, kad pagal Pirkimo dokumentus tiekėjų nebuvo reikalaujama teikti ir sąvartyno eksploatavimo paslaugą. Ji nėra susijusi su Pirkimo objektu buvusiu atliekų surinkimo ir transportavimo į apdorojimo įrenginius paslauga ir UAB MAATC skirtingai apibrėžia Regiono sąvartyno operatoriaus bei Atliekų surinkimo operatoriaus funkcijas¹⁵⁰. Be to, UAB „Ekoaplinka“ nepateikė jokių argumentų, pagrindžiančių, kad sąvartyno eksploatavimo paslauga yra susijusi su atliekų surinkimo ir transportavimo paslaugomis, todėl UAB „Ekoaplinka“ atžvilgiu apskaičiuojant skirtinos baudos dydį remiamasi jos 2015 m. bendrosiomis pajamomis.

(185) Baudų dydžio nustatymo aprašo 5 punkte nustatyta, kad tuo atveju, jeigu ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpis trumpesnis nei vieneri ūkiniai metai, pardavimų vertė nustatoma pagal pardavimų pajamas, gautas iš tiesiogiai ir netiesiogiai su pažeidimu susijusių prekių pardavimų, kurias ūkio subjektas gavo per dalyvavimo darant pažeidimą laikotarpį.

(186) Draudžiamas UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ susitarimas UAB MAATC Pirkime truko nuo 2015 m. rugsėjo 28 d. – 2015 m. gruodžio 29 d. (nutarimo (194)-(195) pastraipos). Taigi, įmonės draudžiamame susitarime dalyvavo tris mėnesius.

(187) Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, už nustatytą pažeidimą bazinis baudos dydis apskaičiuojamas, remiantis:

- (a) 3/12 UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ pajamomis, gautomis iš mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų teikimo veiklos 2015 m.;
- (b) 3/12 UAB „Ekoaplinka“ bendrosiomis pajamomis 2015 m.

7.1.1. Pažeidimo pavojingumas

(188) Remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 10 punktu, baudos dydis už pažeidimo pavojingumą apskaičiuojamas atsižvelgiant į visas su konkrečiu pažeidimu susijusias aplinkybes, tokias kaip pažeidimo pobūdis, visų pažeidimo dalyvių bendra rinkos dalis, pažeidimo geografinis plotas, ir kitas aplinkybes. Baudų dydžio nustatymo aprašo 11 punkte nurodyta, jog draudžiamų konkurentų susitarimų dėl kainų nustatymo atvejais baziniam baudos dydžiui apskaičiuoti naudojama pardavimų vertės dalis sudaro nuo 20 iki 30 proc. nustatytos pardavimų vertės.

¹⁵⁰ UAB MAATC interneto svetainė: <http://www.maatic.lt/apie-mus/mrat-sistemos-modelis/>.

(189) UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ dalyvaudamos UAB MAATC Pirkime dėl mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų pirkimo sudarė draudžiamą susitarimą, nes derino savo veiksmus ir pateikė tarpusavyje suderintus komercinius pasiūlymus, įskaitant pasiūlymų kainas, taip pažeisdamos Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus.

(190) Vertinant pažeidimo pavojingumą, pastebėtina, kad horizontalūs kainų nustatymo ir rinkos pasidalijimo susitarimai, tarp jų ir įmonių susitarimai, suderinti veiksmai bei sprendimai viešuosiuose pirkimuose, kurie paprastai būna slapti, dėl savo pobūdžio laikomi vienu iš sunkiausių konkurencijos pažeidimų. Nagrinėjami ūkio subjektai padarė sunkų konkurencijos teisės pažeidimą – sudarė kartelinius susitarimus. Tokie draudžiami susitarimai daro žalą visai šalies ekonomikai, nes eliminuoja susitarimo dalyvių iniciatyvą efektyviai panaudoti ribotus išteklius. Sąžininga konkurencija sudaro prielaidas perkančiajai organizacijai iš kelių ar net keliolikos tiekėjų pasiūlymų išsirinkti jai priimtinausią. Bet kuriems subjektams organizuojant viešuosius pirkimus ar konkursus yra siekiama gauti palankiausią pasiūlymą. Tik esant sąžiningai konkurencijai gali būti pasiektas viešųjų pirkimų tikslas – racionaliai naudoti valstybės lėšas.

(191) Atsakant į UAB „Ecoservice“ argumentus, kad turėtų būti nustatomas 20 proc. pardavimų vertės bazinis baudos dydis, nes tokį dydį Konkurencijos taryba taikė kitose horizontalių kainų fiksavimo susitarimų bylose, pažymėtina, kad UAB „Ecoservice“ nurodytais atvejais ir šiuo atveju nagrinėjamos situacijos aplinkybės skiriasi. Be to, nuosekli Konkurencijos tarybos praktika, patvirtina, kad visais draudžiamų susitarimų viešuosiuose pirkimuose atvejais nustatant bazinį baudos dydį buvo atsižvelgiama į 30 proc. pardavimų vertės dydį¹⁵¹. Tai, kad draudžiamo susitarimo dalyviai negavo naudos iš padaryto pažeidimo ar nepadarė faktinės žalos, nes Pirkimo rezultatai buvo teismo panaikinti, nesudaro pagrindo teigti, kad pažeidimas neturi būti laikomas pavojingu Konkurencijos įstatymo prasme. Primintina, jog UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ padarytas pažeidimas – sudarytas draudžiamas susitarimas nustatyti kainas, turi tikslą riboti konkurenciją ir yra savaime laikomas vienu pavojingiausių konkurencijos teisės pažeidimų.

(192) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta bei teisingumo, proporcingumo ir protingumo principus, yra pagrįsta už šio Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimo pavojingumą:

- (a) UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ nustatyti 30 proc. dydį nuo pajamų, nurodytų nutarimo (187)(a) pastraipoje;
- (b) UAB „Ekoaplinka“ nustatyti 5 proc. dydį nuo pajamų, nurodytų nutarimo (187)(b) pastraipoje.

7.1.2. Pažeidimo trukmė

(193) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 12 punktu, siekiant atsižvelgti į kiekvieno ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą trukmę, apskaičiuota baudos dydžio, atsižvelgiant į pažeidimo pavojingumą, suma dauginama iš ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą metų skaičiaus. Trumpesnis nei šešių mėnesių laikotarpis laikomas puse metų; ilgesnis už šešis mėnesius, bet trumpesnis už metus laikotarpis laikomas metais.

(194) UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ pažeidimo – draudžiamo susitarimo Pirkime, pradžia laikytina vėliausiai 2015 m. rugsėjo 28 d., kai UAB „Ecoservice“ darbuotoja nusiuntė UAB „Ekoaplinka“ darbuotojui parengtą UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projektą su užpildyta dalimi apie kainas (nutarimo (39)-(42) pastraipos). Taigi, bent jau nuo šios datos UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“ valia buvo suderinta.

(195) Pažeidimo pabaigos data laikytina UAB MAATC sprendimo dėl pasiūlymo eilės nustatymo ir laimėtojo paskelbimo priėmimo data – 2015 m. gruodžio 29 d. (nutarimo (16) pastraipa).

¹⁵¹ Pavyzdžiui, Konkurencijos tarybos 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 2S-15/2014 „Dėl ūkio subjektų veiksmų, dalyvaujant ir organizuojant viešuosius pirkimus statybų sektoriuje, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams“, 235 pastraipa; Konkurencijos tarybos 2015 m. lapkričio 1 d. nutarimas Nr. 2S-13/2014 „Dėl ūkio subjektų veiksmų, dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose informacinėms technologijoms ir viešinimo paslaugoms pirkti, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams“, 205 pastraipa.

(196) Įvertinus aukščiau minėtas aplinkybes bei atsižvelgiant į Baudų dydžio nustatymo apraše įtvirtintą tvarką, pažeidimo trukmė baudos dydžio nustatymo tikslu yra pusė metų.

(197) Remiantis tuo, nutarimo (192) pastraipoje nustatytas dydis yra dauginamas iš nutarimo (196) pastraipoje nustatytos pažeidimo trukmės, t. y. dauginama iš 0,5.

7.1.3. Atgrasymas

(198) Remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 13 punktu, siekiant atgrasyti ūkio subjektus nuo draudžiamų konkurentų susitarimų dėl kainų nustatymo, rinkos pasidalijimo, gamybos ar pardavimų kiekių ribojimų, šių pažeidimų atveju prie apskaičiuoto bazinio baudos dydžio pridedama suma, lygi nuo 15 iki 25 proc. nustatytos pardavimų vertės.

(199) Nagrinėjamu atveju nustatyta, jog UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“, dalyvaudamos Pirkime, sudarė draudžiamą konkurenciją ribojantį susitarimą dėl kainų nustatymo.

(200) Atsižvelgus į tai, prie nutarimo (192)(a) pastraipoje apskaičiuoto bazinio dydžio pridedama 15 proc. nustatytos pardavimų vertės.

7.2. Bazinio baudos dydžio tikslinimas

(201) Remiantis Baudų nustatymo aprašo 17 punktu, nustačius Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas atsakomybę lengvinančias aplinkybes arba Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje nurodytas atsakomybę sunkinančias aplinkybes, bazinis baudos dydis atitinkamai mažinamas arba didinamas.

(202) Tai, kad ūkio subjektai, padarę pažeidimą, padėjo Konkurencijos tarybai tyrimo metu, pripažino Konkurencijos tarybos atlikto tyrimo metu nustatytas esmines aplinkybes laikoma atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis pagal Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalį.

(203) UAB „Ecoservice“ bei UAB „Marijampolės švara“ besąlygiškai pripažino tyrimo metu nustatytas esmines aplinkybes, t. y. pripažino Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto pažeidimą (nutarimo (90) pastraipa). Atsižvelgiant į tai, nutarimo (200) pastraipoje nustatytas baudos dydis joms mažinamas 19 proc.

(204) Dėl UAB „Ecoservice“ argumento, kad bauda šiuo pagrindu turėtų būti sumažinta 20 proc. ir toks dydis buvo taikytas ankstesnėje Konkurencijos tarybos byloje¹⁵², pažymėtina, kad pagal Baudų dydžio nustatymo tvarkos aprašo 22 punktą bauda gali būti sumažinama nuo 20 iki 50 proc., kai ūkio subjektas pateikė draudžiamą susitarimą įrodymus, kurių neturi Konkurencijos taryba ir kurie yra reikšmingi įrodant draudžiamą susitarimą. Todėl tokiu atveju, kai ūkio subjektai tik pripažįsta esmines tyrimo metu nustatytas aplinkybes, tačiau nepateikia naujų reikšmingų įrodymų, bauda mažinama mažiau nei 20 proc. Be to, reglamentavimas po UAB „Ecoservice“ nurodytos bylos pasikeitė, todėl joje taikytas dydis savaime nėra reikšmingas apskaičiuojant baudas jau po naujo Baudų dydžio nustatymo aprašo įsigaliojimo.

(205) UAB „Ecoservice“ Konkurencijos tarybai papildomai pateikė paaiškinimus dėl to, kaip konkrečiai buvo pasiektas nagrinėtas draudžiamas susitarimas, jo logiką ir ekonominę prasmę bei kitas dalyvavimo sudarant susitarimą aplinkybes, kurios nebuvo tiksliai žinomos Konkurencijos tarybai po Tyrimo baigimo (nutarimo (95) pastraipa)¹⁵³.

(206) Atsižvelgiant į šias pateiktas aplinkybes, pripažintina, kad UAB „Ecoservice“ padėjo Konkurencijos tarybai tyrimo metu, dėl ko UAB „Ecoservice“ nutarimo (200) pastraipoje nustatytas baudos dydis mažinamas 5 proc.

(207) Konkurencijos taryba tyrimo metu atsakomybę sunkinančių aplinkybių nenustatė.

¹⁵² Konkurencijos tarybos 2010 m. lapkričio 22 d. nutarimas Nr. 2S-29 „Dėl ūkio subjektų, užsiimančių dekupažo, rankdarbių reikmenų bei kitų susijusių prekių pardavimu, veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams“.

¹⁵³ 2016 m. spalio 19 d. UAB „Ecoservice“ „Paaiškinimai dėl tyrimo išvadų“ (bylos 32 tomas, 55 – 107 lapai, bylos 31 tomas, 9 – 22 lapai).

(208) Remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 18 punktu, bazinis baudos dydis didinamas arba mažinamas atsižvelgiant į kiekvieno ūkio subjekto įtaką pažeidimo padarymui, kai pažeidimą padaro keli ūkio subjektai. Ūkio subjektui, kuris buvo pažeidimo iniciatorius arba skatino kitus ūkio subjektus dalyvauti darant pažeidimą, bazinis baudos dydis atitinkamai didinamas, o ūkio subjektui, kuris darant pažeidimą atliko pasyvų vaidmenį, bazinis baudos dydis atitinkamai mažinamas.

(209) UAB „Ecoservice“ teigė, kad jos vaidmuo draudžiamame susitarime buvo pasyvus, ji nebuvo susitarimo iniciatorė, o pagalbą UAB „Ekoaplinka“ teikė UAB „Marijampolės švara“ prašymu, dėl ko baudos dydis jos atžvilgiu mažintinas.

(210) Įvertinus nustatytas aplinkybes, t. y. kad UAB „Ecoservice“ darbuotojai atliko daug aktyvių veiksmų, pavyzdžiui, parengė UAB „Ekoaplinka“ komercinio pasiūlymo projektą, įskaitant kainos skaičiavimą, UAB „Ekopalinka“ Pirkimui reikalingo transporto nuomos sutartis, atsakymų į UAB MAATC raštus projektus, negalima sutikti, kad UAB „Ecoservice“ darant pažeidimą būtų atlikusi tik pasyvų vaidmenį.

(211) Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo UAB „Ecoservice“ atžvilgiu tikslinti baudos dydžio, remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 18 punkto sąlygomis.

7.3. Ūkio subjektams skiriamų baudų dydžiai

(212) Apibendrinus Nutarimo 7.1 – 7.2 dalyse nurodytus paaiškinimus Konkurencijos taryba skiria tokias baudas:

- (a) UAB „Ekoaplinka“ – 4 100 Eur;
- (b) UAB „Ecoservice“ – 601 700 Eur;
- (c) UAB „Marijampolės švara“ – 48 500 Eur.

(213) Šie ūkio subjektams skiriamų baudų dydžiai neviršija 10 proc. bendrųjų šių ūkio subjektų pajamų 2015 m. kaip tai numatyta Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje.

8. Procedūros nutraukimas

(214) Konkurencijos taryba taip pat nagrinėjo UAB „Ekonovus“, UAB „Telšių keliai“ ir Atliekų tvarkytojų asociacijos veiksmus, dalyvaujant UAB MAATC organizuotame Pirkime.

(215) Atsižvelgusi į tai, kad turimi įrodymai yra nepakankami teigti, kad šie ūkio subjektai sudarė draudžiamą susitarimą, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 3 punktu, procedūra dėl UAB „Ekonovus“, UAB „Telšių keliai“ ir Atliekų tvarkytojų asociacijos veiksmų, dalyvaujant UAB MAATC organizuotame Pirkime, atitiktis Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams nutrauktina.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 5 straipsniu, 30 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, 35 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 36 straipsnio 1 dalimi, 37 straipsniu, Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

1. Pripažinti, kad UAB „Ekoaplinka“, UAB „Ecoservice“ ir UAB „Marijampolės švara“, dalyvaujamos 2015 m. UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centro organizuotame viešajame mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų pirkime, pažeidė Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus.

2. Už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą skirti pinigines baudas:

- 2.1. UAB „Ekoaplinka“ – 4 100 eurų;
- 2.2. UAB „Ecoservice“ – 601 700 eurų;
- 2.3. UAB „Marijampolės švara“ – 48 500 eurų.

3. Nutraukti procedūrą dėl UAB „Ekonovus“, UAB „Telšių keliai“ ir Lietuvos komunalinių ir atliekų tvarkytojų asociacijos veiksmų, dalyvaujant 2015 m. UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centro organizuotame viešajame mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir

jų transportavimo į apdorojimo įrenginius paslaugų pirkime, atitiktis Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *www.kt.gov.lt* dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 39 straipsniu, paskirta piniginė bauda per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *www.kt.gov.lt* dienos turi būti sumokėta į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą¹⁵⁴ (įmokos kodas 6920, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas 188659752).

Per nurodytą terminą nesumokėjus baudos, skaičiuojamos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.210 straipsnio 2 dalyje nurodytos palūkanos.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalimi ir 39 straipsniu, skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo už Konkurencijos įstatymo pažeidimą ūkio subjektui paskirta bauda, sustabdo baudos ir palūkanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, tačiau nesustabdo palūkanų skaičiavimo.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

¹⁵⁴ Nr. LT78 7290 0000 0013 0151 (AB „Citadele“ bankas); Nr. LT74 4010 0510 0132 4763 (AB DNB bankas); Nr. LT05 7044 0600 0788 7175 (AB SEB bankas); Nr. LT32 7180 0000 0014 1038 (AB Šiaulių bankas); Nr. LT74 7400 0000 0872 3870 (*Danske Bank A/S* Lietuvos filialas); Nr. LT12 2140 0300 0268 0220 (*Nordea Bank AB* Lietuvos skyrius); Nr. LT24 7300 0101 1239 4300 (AB „Swedbank“); LT42 7230 0000 0012 0025 (UAB Medicinos bankas).